

Festes 1996

Benifaió

A night photograph of a city, likely Benifaió, with a large fireworks display in the sky. The fireworks are bright pink and purple, exploding in a large, dense cluster. The city below is illuminated by streetlights and building lights, with palm trees visible in the foreground. The sky is dark, and the fireworks create a dramatic contrast.

CONCURS DE FOTOGRAFIA

Bases:

- 1.- Aquest concurs l'organitza l'Ajuntament de Benifaió.
- 2.- Tema obligatori: Festes Patronals de Benifaió.
- 3.- Modalitat i format: les fotografies hauran de ser en format vertical o horitzontal de 20 per 25 cms. aproximadament.
- 4.- Obres: cada autor només podrà presentar una obra.
- 5.- Participants: hi podran participar tots aquells que presenten una obra, acompanyant un sobre tancat on constarà el nom i cognoms, domicili i telèfon del concursant.
- 6.- Identificació: totes les obres podran presentar en la secretaria de l'Ajuntament de Benifaió, enviar-se per correu certificat a utilitzar qualsevol altre mitjà d'enviament sempre a càrrec del remitent.
- 7.- Presentació dels treballs: les fotografies es podran presentar a les 14 hores del dia 15 de maig de 1997.
- 8.- Terminis d'admissió: el termini d'admissió de treballs acabarà a les 14 hores del dia 15 de maig de 1997.
- 9.- Resolució del jurat: la resolució del jurat es produirà el dia 22 de maig de 1997, en el saló de comissions a les 19:30 hores en acte públic i serà inapel·lable.
- 10.- Jurat: el jurat estarà format per l'alcalde o regidor en qui delegue, la comissió informativa de cultura i un professional de la fotografia. No hi podrà formar part cap participant en este concurs.
- 11.- Premis: s'hi constitueix un sol premi dotat amb 25.000 pessetes.

Notes: l'obra premiada passarà a ser propietat de l'Ajuntament de Benifaió i la seua publicació es farà en la portada del programa de festes patronals 1997.

A més l'Ajuntament es reserva el dret de recollir qualsevol altra obra no premiada en aquest concurs i exposar-la a la sala de cultura.

La participació en aquest concurs implica la total acceptació de les bases.

Calendari:

- Terminis d'admissió de treballs: a les 14 hores del dia 15 de maig de 1997.
- Resolució del jurat: a les 19:30 hores del dia 22 de maig de 1997.
- Exposició de les obres: les obres seran exposades al públic en la sala de cultura entre els dies 14 i 22 d'agost, amb les incisos.

Lliurament del premi: l'Ajuntament comunicarà la resolució del jurat a la persona premiada i la seua entrega es farà el dia 22 de maig de 1997.

Retirada dels treballs: els treballs presentats podran ser retirats dins del termini de 30 dies a partir del dia següent de l'acabament de l'exposició.

Regidoria de Cultura

EDITA: Ajuntament de Benifaió.

PORTADA: Fotografia guanyadora del Concurs fotogràfic de les Festes 1996, "La nit del ball de gala i el castell de 1995" d'Isabel Blasco Rovira.

REDACCIÓ: TERESA J. ROVIRA,
EVA ROMERO,
ÀNGEL HÍEZ, MOMPÓ,
MANUEL GARCÍA,
PABLO FERNÁNDEZ,
RAMÓN SABATER.

FOTOGRAFIA: JULIÁN LLADOSA.

DISSENY I MAQUETACIÓ: EVA ROMERO.

DISSENY DE LA PORTADA: EVA ROMERO,
JULIÁN LLADOSA.

FOTOMECÀNICA: CALATAYUD
IMPRESSIÓ: DISMED

PÀGINA 4	Salutació del president de la Diputació de València.
PÀGINA 5	Salutació de l'alcalde
PÀGINA 7	Salutació del rector
PÀGINA 9	<i>Reportatges.</i>

10/ Deu anys de Cor. TERESA J. ROVIRA

12/ Un estiu ple de consells. HELGA MARTINEZ

13/ Cooperativ. EVA ROMERO

14/ La Peira. ÀNGEL HDEZ. MOMPO

16/ Poema a la tercera edad. JOSÉ CAMPOS

17/ La Secció Local. PACO FORT

18/ Tres presidents amb esperit faller. PABLO FERNÁNDEZ

PÀGINA 21 *Esports*

22/ Recordatorio: Pascual Vicente, *el Mister*. FRANCESCO BOLUDA

23/ Futbol Local. RAMÓN SABATER

PÀGINA 25 *Història*

26/ Casimiro Romero Carsí. MANUEL GARCÍA

28/ L'arxiu parroquial de l'església de St. Pere Apòstol. FRANCESC BELTRAN

PÀGINA 30 Salutació de la reina de les festes, Silvia Esplugues

PÀGINA 35 Programa d'actes

PÀGINA 43 Clavaris de la Divina Aurora

48/ Reportatge gràfic

51/ Amparo "la Roca". REMIGIO ESTEVE

54/ Poemes. VICENTE MARTÍ

55/ "Toledo". VICENTE URROS

56/ Llibre de Festes de 1926

PÀGINA 59 *Xiquets.*

60/ La nostra història vista pels xiquets

63/ L' escola d'estiu. AMPARO SANTONJA i TERESA J.

ROVIRA

PÀGINA 67 *Entitats*

BENEFICÀ
EN
FESTES

SS.MM.

Els Reis d'Espanya

salutació

Benifaió vibra estos dies. Les festes patronals renoven el seu compromís anual d'unir al poble en uns dies plens d'harmonia i diversió. A més, servixen les festes de crida als pobles veïns, els quals també participen en l'emotiva celebració.

Vull en tan assenyalades dates, afegir la meua més cordial felicitació a la comissió organitzadora de les festes de Benifaió i, especialment, a tots els seus habitants, tot recomanant-los que aprofiten estes jornades festives al màxim.

Manuel Tarancón Fandos
President de la
Diputació de València

President de la Diputació, Manuel Tarancón

saluda

Benifaió vibra estos días. Las fiestas patronales renuevan su compromiso anual de unir al pueblo en unos días llenos de armonía y diversión. Además, las fiestas sirven de llamada a los pueblos vecinos, que también participan en la emotiva celebración.

Quiero en tan señaladas fechas, añadir mi más cordial felicitación a la comisión organizadora de las fiestas de Benifaió y, especialmente, a todos sus habitantes y recomendarles que aprovechen estas jornadas festivas al máximo.

Manuel Tarancón Fandos
Presidente de la
Diputación de Valencia

salutació

* De nou ha arribat el mes d'agost, i amb ell, segons la tradició d'anys que s'ens perd en el temps, les nostres tan volgudes festes patronals.

Quan fa aproximadament més d'un any que vaig ser elegit el vostre alcalde, una de les metes més importants que em vaig proposar va ser reflexionar colze a colze sense que ningú quedara excluit de les decisions que afecten al nostre poble, i que deuen marcar i conduir el nostre pervindre.

Durant el poc de temps que em conegueu com a alcalde vostre, he procurat guardar tres lleialtats que crec que són imprescindibles: ser lleial amb mi mateix, ser lleial al meu temps, i allò més important, al meu estimat poble.

Vull felicitar a la nostra reina Silvia Esplugues March i a les seues dames d'honor, ja que seran les encarregades de donar tot el realç i dignitat que el nostre poble mereix, i agrair a les clavariesses, clavaris, entitats esportives i culturals, i a la fi, a totes les persones que amb la seua col·laboració, han ajudat a fer realitat les nostres festes, superant-les, si és possible, any rere any.

I per finalitzar, vos desitje a tots que viviu estes festes plenes d'alegria, oblidant els problemes i dificultats diàries, sabent-les gaudir i participant plenament en elles.

Vicente Fort Torregrosa
El vostre alcalde

Alcalde de Benifaló, Vicente Fort

saluda

Nuevamente ha llegado el mes de agosto, y con él, según tradición de años que se nos pierde en el tiempo, nuestras tan queridas fiestas patronales.

Cuando hace aproximadamente más de un año fui elegido alcalde vuestro, una de las metas más

importantes que me propuse fue la de saber reflexionar codo con codo con toda la población sin que nadie quedase excluido de las decisiones que afectan a nuestro pueblo, y que deben marcar y encauzar nuestro porvenir.

Durante el poco tiempo que me conoceis como alcalde vuestro, he procurado guardar tres lealtades que creo son imprescindibles: ser leal a mi mismo, ser leal a mi tiempo, y lo más importante a mi querido pueblo.

Quiero felicitar a nuestra reina Silvia Esplugues March y a sus damas de honor, ya que serán las encargadas de dar todo el realce y dignidad que nuestro pueblo merece, y agradecer a clavariessas, clavaris, entidades deportivas y culturales, y en fin, a todas las personas que con su colaboración, han ayudado a hacer realidad unos grandes festejos, superándolos, si es posible, año tras año.

Y para finalizar, os deseo a todos que vivais estas fiestas llenas de alegría, olvidando los problemas y dificultades diarias, sabiéndolas disfrutar y participando plenamente en ellas.

Vicente Fort Torregrosa
Vuestro alcalde

salutació

Estimats amics:

Al llarg del mes d'agost de cada any, celebrem les nostres Festes Patronals, les quals culminen amb la solemne festivitat de Santa Bàrbara, patrona de Benifaió.

Els nostres avantpassats escolliren a Santa Bàrbara, verge i màrtir, per tal que fóra la nostra protectora, intercessora i emparadora. I nosaltres cada any, quan arriben aquests dies, celebrem en el seu honor uns dies de festa, d'alegria, de convivència i de reencontre.

Santa Bàrbara fou màrtir, és a dir, testimoni de Crist fins a derramar la seua sang. I açò és una cosa molt important, i més encara hui quan veiem que la nostra societat es cansa molt prompte de defensar uns valors, refusa el sacrifici i el compromís, busca el camí més fàcil per tal d'aconseguir els seus objectius, moltes vegades sense tindre en compte els mitjans...

Santa Bàrbara ens ensenya que la vida té molt de valor, la veritat també en té. La fe en Crist dóna sentit a la nostra existència, i per a defensar tot açò com a màrtir és capaç de lliurar la seua vida i derramar la seua sang. Aquest és sempre un testimoni eloqüent que ens interpel·la a tots.

El Papa, Joan Pau II, en la seua recent Carta Apostòlica, *Tertio Milenio Adveniente*, com a preparació del Jubileu de l'any 2000, ens ha dit:

"L'Església del primer mil·lenni va nàixer de la sang dels màrtirs: la sang dels màrtirs és llavor de cristians... Al final del segon mil·lenni, l'Església a tornat a ser de nou l'Església dels màrtirs. Les persecucions dels creients -sacerdots, religiosos i laics- han suposat una gran sembra de màrtirs en diverses parts del món..."

És un testimoni que no l'hem d'oblidar... El major homenatge que totes les Esglésies tributarán a Crist en el llindar del tercer mil·lenni serà la demostració de l'omnipotent presència del Redemptor mitjançant fruits de fe, esperança i caritat en homes i dones de totes llengües i races, els quals han seguit a Crist en les distintes formes de la vocació cristiana (TMA 37)".

Que al celebrar nosaltres les Festes Patronals de 1996, fonamentalment, com sempre, en honor de la màrtir Santa Bàrbara, sigam capaços també de demostrar "l'omnipotent presència del Redemptor mitjançant fruits de la fe, esperança i caritat", perquè "hem seguit a Crist en les diverses formes de la vocació cristiana". Per això tenim sempre present l'exemple admirable de Santa Bàrbara, i li diem en el seu himne:

¡Salve! Coloma immolada
en holocaust del Senyor!
D'este poble sou l'amada
fent-vos ofrena d'amor.

Fèlix Duart Boluda
Rector-pàrroc

Rector-pàrroc, Fèlix Duart

saluda

Estimados amigos:

Durante el mes de agosto de cada año celebramos nuestras Fiestas Patronales, que culminan con la solemne festividad de Santa Bárbara, patrona de Benifaió.

Nuestros antepasados escogieron a Santa Bárbara, virgen y mártir, para que fuera nuestra parotectora, intercesora y amparadora. Y nosotros cada año cuando llegan estas fechas celebramos en su honor unos días de fiesta, alegría, de convivencia y de reencontro....

Santa Bárbara fue mártir, es decir, testigo de Cristo hasta derramar su sangre. Y esto es algo muy importante, más si cabe hoy en día, cuando vemos que nuestra sociedad se cansa enseguida de defender unos valores, rehuye el sacrificio y el compromiso, busca el camino más fácil para conseguir sus fines, muchas veces sin tener en cuenta los medios...

Santa Bárbara nos enseña que la vida tiene mucho valor, la verdad también lo tiene. La fe en Cristo da sentido a nuestra existencia, y para defender todo esto como mártir, es capaz de entregar su vida y derramar su sangre. Éste es siempre un testimonio elocuente que nos interpela a todos.

El Papa, Juan Pablo II, en su reciente Carta Apostólica *Tertio Milenio Adveniente*, como preparación del Jubileo del año 2000, nos ha dicho:

"La Iglesia del primer milenio nació de la sangre de los mártires: la sangre de los mártires es semilla de cristianos... Al término del segundo milenio la Iglesia a vuelto de nuevo a ser Iglesia de los mártires. Las persecuciones de creyentes -sacerdotes, religiosos y laicos- han supuesto una gran siembra de mártires en varias partes del mundo..."

Es un testimonio que no hay que olvidar... El mayor homenaje que todas las Iglesias tributarán a Cristo en el umbral del tercer milenio será la demostración de la omnipotente presencia del Redentor mediante frutos de fe, esperanza y caridad en hombres y mujeres de tantas lenguas y razas, que han seguido a Cristo en las distintas formas de la vocación cristiana (TMA 37)".

Que al celebrar nosotros las Fiestas Patronales de 1996, fundamentalmente, como siempre, en honor de la mártir Santa Bárbara, seamos capaces de demostrar "la omnipotente presencia del Redentor mediante frutos de fe, esperanza y caridad", porque "hemos seguido a Cristo en las diversas formas de vocación cristiana". Por eso tenemos siempre presente el ejemplo admirable de Santa Bárbara, y le decimos en su himno:

¡Salve! Coloma immolada
en holocaust del Senyor!
D'este poble sou l'amada
fent-vos ofrena d'amor.

Fèlix Duart Boluda
Cura-pàrroc

repor tag es

El Cor Madrigal ha complit deu anys. I ho ha celebrat cantant. Cantant i parlant sobre el cant, sobre les corals i, en un sentit més ample, sobre el món musical.

Deu anys de Cor

10

BENIFAIO
EN
FESTES

El Cor Madrigal

DAVID

TERESA J. ROVIRA

Al llarg d'un mes i escaig s'han trobat a Benifaió aficionats i professionals del món de la música. Els actes organitzats pel Cor Madrigal han fet d'animadors culturals a un poble on les iniciatives d'aquest tipus són gairebé inexistents.

Els diversos actes han servit, a més a més, per a donar a conèixer a joves músics d'aquesta localitat junt a altres no tan joves; alguns professionals; alguns forasters... però tots es relacionaven entre si per la seua vinculació amb la música.

Les xarrades i els concerts han demostrat que a Benifaió sí hi ha un públic potencial per a aquests actes. I que també tenim locals on oferir-los, com ara el desaprofitat pati del col·legi

Crist Rei o la ja ben explotada església parroquial de sant Pere Apòstol. Però sobre tot han ajudat per tal que el Cor Madrigal quede com a peça indispensable dins el trencacaps cultural de la nostra població.

El cor té onze anys

El Cor Madrigal no va nèixer fa deu anys, sinó en fa onze. Apadrinats per l'Schola Cantorum d'Algemesí, un xicotet grup de cantaires s'ajuntà i formà un cor que no va fer el seu concert inaugural fins a l'any següent, el 5 de juny de 1987. Des d'aquell moment roman com a directora d'aquesta coral l'algeminenca Maria José Llopis.

Any rere any ha anat augmentant la llista d'actuacions de l'agrupació. Als

tradicionals concerts de Nadal i fi de curs que el cor ofereix anualment, hem de sumar altres com ara els intercanvis amb cors forasters, la participació en concursos corals, les actuacions en altres pobles...

Un cor cultural d'aficionats

Dos trets caracteritzen des del seu origen a aquesta agrupació coral. D'una banda, el seu deslligament de l'àmbit religiós. D'altra, el seu marcat *amateurisme*.

Tal i com ens recorda Francesc Beltran al programa del desé aniversari, "en l'actual segle l'existència de corals parroquials ha estat constant". No ha estat així amb els cors "de caràcter estrictament musical i amb fins cultu-

ral". Sols podem trobar un antecedent directe d'aquest tipus de formació coral a les darreries de la segona dècada del segle XX. Aleshores, sempre segons les dades facilitades per Francesc Beltran, "una efimera coral formada per escolars" estrenà a l'any 1929 l'"Himne a Benifaió" de B. Sanchis i J. Gadea.

Els prop de cinquanta cantaires del Cor Madrigal no són professionals (tot i que sí ho és la seua directora), sinó aficionats o dilectants, és a dir, aquells que canten per delit o dilecció: per pur plaer. Ja ho va explicar el director de l'Schola Cantorum d'Algemesí, Diego Ramón, a la xarrada sobre les corals i la seua problemàtica dins el actes organitzats pel desé aniversari.

I n t e r c a n v i s

Per al Cor Madrigal l'intercanvi cultural ha sigut "l'activitat més interessant des del punt de vista musical i humà". El novembre de 1989 visitava Benifaió el Coro juvenil de la Sociedad Siero Música de Pola de Siero (Astúries). Aquesta agrupació actuà a Almussafes i a Benifaió. Posteriorment, a l'abril de 1990, el Cor Madrigal es traslladà a Pola de Siero on va fer una actuació.

Al mateix mes ens visitaren dues corals de Cervera (Lleida), el Cor Kodaly i la coral Ginesta, les quals van compartir partitures i escenari amb el Madrigal. Els nostres cantaires viatjaren cap a Verona (Itàlia) a l'abril de 1992. Allí participaren en el 4° *Concorso Internazionale di canto corale* i allí obtingueren la medalla d'argent. Abans de tornar cap ací actuaren amb el cor d'homes El Castell a la ciutat de Sanguinetto.

Però l'intercanvi que recorden d'una manera especial és aquell que feren amb les veus blanques del polonès Cor Canzonetta. Els polonesos visitaren Benifaió a juliol de 1993. Aproximadament un any després, el Madrigal viatjà cap a Dobro Miasto (Polònia) on els membres de l'agrupació van ser acollits per famílies poloneses.

El Madrigal ara estarà, de bell nou, d'intercanvi. Al llarg de deu dies visitaran França i Bèlgica i cantaran a llocs tan significatius com la Nôtre Dame o la Madeleine de Paris o la plaça Monnaie de Brussel·les.

El programa d'un aniversari

Els actes de celebració del desé aniversari del Cor Madrigal començaren el passat 20 d'abril amb la inauguració d'una exposició retrospectiva que sota el lema "Deu anys de cor" mostrava diversos aspectes de la trajectòria d'aquesta encara jove formació musical: fotografies, vídeos, gravacions, cartells, retalls de premsa, partitures...

Posteriorment cinc cors s'acostaren a Benifaió per tal de participar en la trobada de cors que va concloure amb el concert que oferiren les vora dues-centes vint veus dels cors visitants.

El diumenge 22 d'abril van ser els xiquets els que participaren en aquesta commemoració.

No sols hi hagué recitals al llarg d'aquests dies.

Professionals i dilectants parlaren sobre les corals i la seua problemàti-

ca a la taula redona moderada pel director de

l'Schola Cantorum d'Algemesí, Diego Ramón.

Comptarem també amb un cicle de concerts de música de cambra en el qual participaren el cor de cambra Joan Cererols d'Algemesí, els alumnes de música de cambra del Conservatori Superior de València.

Recitals com els de cant i piano i els de piano i violí agradaren especialment al públic assistent. Potser pel lloc on es celebraren, el pati del col·legi Crist Rei.

El Cor Cabanilles d'Algemesí va ser l'últim cor convidat que actuà a Benifaió. Darrerament, el Cor Madrigal tancà aquest cicle de celebracions amb el tradicional concert de fi de curs del 31 de maig, després del qual tingué lloc un sopar de germanor per a cantaires i acompanyants.

Un estiu ple de consells

Estalviem aigua...

Vivim en una zona on l'aigua s'ha transformat en un valuós recurs. Per tal d'estalviar-la sols tens que seguir aquests consells:

■ Dutsa't en lloc de banyar-te. Un bany pot suposar la pèrdua d'uns 100 litres d'aigua, mentre que una dutxa uns 30. N'estalviaràs més si quan t'ensabones tanques l'aixeta.

■ La cisterna del wàter és una gran consumidora d'aigua. Si vols instal·lar-te'n una, pregunta per les de menor capacitat. També hi existeixen les de doble dipòsit, que permeten repartir-ne l'aigua per a dos usos. A les cisternes ja instal·lades pots introduir una o dues botelles plenes d'aigua al dipòsit, per tal de reduir-ne la capacitat.

■ Assegura't que la cisterna no té pèrdues. Una cisterna que perd aigua malbarata més de 100 litres al dia.

■ No utilitzes el wàter com una paperera, ja que això suposaria perdre 10 litres d'aigua cada volta que estires de la cadena.

■ Mentres et llaves les dents o t'afaites, assegura't de tancar l'aixeta quan no la utilitzes. Una aixeta oberta malgasta més de 12 litres per minut.

■ Utilitza la llavadora al màxim de capacitat. Reduiràs el consum d'aigua, detergent i energia, alhora que allargaràs la vida de l'aparell. Fes el mateix amb el rentavaixelles.

■ A l'hora de comprar-te un nou electrodomèstic, tin en compte que existeix una gran gamma al mercat que economitza tan aigua com electricitat.

■ Sempre que escures els plats, posa el tap a la pica, i obri l'aixeta sols quan els rentes. D'aquesta manera estalviaràs molta aigua.

■ Reutilitza l'aigua de bullir verdures per a regar les plantes.

■ Vigila les possibles fugues d'aigua i repara-les com més prompte millor.

■ No obligues l'aixeta a tota potència. Amb un cabal més xicotet et llavaràs igual i gastaràs bastant menys. Pots instal·lar difusores en les aixetes.

Quina calor...!

■ Assegura't que el teu aparell d'aire condicionat no conté CFC, els responsables de l'exhauriment de la capa d'ozó.

■ Regula el termosttat del condicionador a 25°C. Una temperatura més baixa no resulta confortable i implica malbaratar energia innecessàriament.

■ A l'estiu, durant les primeres hores del matí i durant la nit, l'aire del carrer és més fresc que el de l'interior del teu habitatge, per tant, és millor ventilar

la casa a eixes hores.

■ Qualsevol aparell elèctric en funcionament genera calor. Apaga'ls quan no els utilitzes (llums, TV...). També economitza energia.

■ Has de saber que un bon aïllament tèrmic a les parets redueix tant el consum de calefacció com el d'aire condicionat.

■ Posa para-sols i tanca les persianes per suavitzar els efectes calorífics del Sol.

De sol i platja...

Prendre el sol, tot i la calor, és l'esport que més es practica durant les vacances estivals.

La radiació solar conté radiació ultraviolada A, que quan incideix en la pell n'estimula les glàndules que fan que es segregue un pigment anomenat melanina. Un altre tipus de radiació ultraviolada, la B, fa que aquest pigment es fixe a la pell i ens posem morenos. De tota manera, un excés d'aquest darrer tipus de radiació hi provoca una cremada solar o eritema.

La capa d'ozó, situada a la part alta de l'atmosfera ens protegeix de l'excés de radiació UVB. Malauradament no es troba en les condicions que desitjariem. És, per això, aconsellable:

■ Utilitzar crema protectora solar, amb factor de protecció elevat. Aquest factor depèn del tipus de pell.

■ Recorda que cada volta que entres a la mar o que sueges, has de tornar a posar-te la crema.

■ El màxim de radiació erimàtica (la que provoca cremades a la pell) es produeix en les hores centrals del dia. Vés amb precaució.

■ No et dormes al sol. Recorda que una pell roja és sinònim d'una pell cremada.

■ Si segueixes algun tractament mèdic, informa't si és aconsellable pendre el sol. Els components de la mar, les radiacions solars i els medicaments sovint són incompatibles.

■ Evita els talls de digestió. Si has dinat molt esperat dues hores abans d'entrar a l'aigua. En cas contrari, si decideixes entrar-hi fes-ho poc a poc.

■ Fes cas de les banderes. El color roig t'informa que la mar no està en condicions per a nadar per raons diverses (mar marejada amb corrents marins perillosos, presència d'algues, meduses...).

■ A tots ens agrada tombar-nos en l'arena sense haver de apartar prèviament puntes de cigarret, papers, corses de pipes, plàstics... Pensant en tu i en els altres, mantin neta la platja.

Helga M. Martínez i Lis

*Podràs trobar més consells al número 11 de la revista *Turisme*.

Cooperatives d'un segle

La principal font de riquesa de Benifaió és la agricultura. En aquest sentit, és important observar com aquesta localitat ha evolucionat al mateix ritme de l'actual Cooperativa Hortofructícola del Camp, coneguda com a Cohoca, anagrama que conserva des de principi de segle.

El president de la Cooperativa, José M. Clérigues. JULIÁN LLADOSA

13

BENIFAIO
EN
FOTOS

La Cooperativa nasqué de la fusió de les dos cooperatives del camp pioneres de la industrialització a Benifaió, la Cooperativa Agrícola del Sagrat Cor i la Hortícola del Camp i la Caixa Rural en 1971.

La Cooperativa Agrícola del Sagrat Cor visqué la seua època de major esplendor al llarg de la I Guerra Mundial, principalment pels servicis d'adob i de la seua Caixa Rural que aportà als més afectats per la guerra. També mantingué un economat important, "Casino de la Caixa", que durant la guerra fou ocupat i no es va recuperar fins acabada aquesta.

En acabar la Guerra Civil, es produí la primera experiència de comercialització i exportació de taronjes, encara que no tingué molt d'èxit. Fins a aquests moments Benifaió cultivava cereals en terres pantanoses i altres cultius de secà com la garrofera, l'ametler i les oliveres. Avui, aquestes terres pantanoses en les que es cultivava l'arròs han servit de foment per a la plantació dels taronjers i hortalisses, nous productes al mercat a partir dels anys quaranta.

La modificació dels vells cultius de secà que cada vegada aportaven més pèrdues que beneficis als nous, de regadiu, arribà de mans de dèsset agricultors, fills de socis de la Cooperativa Agrícola que decidiren finalitzar amb l'afonament de la agricultura a Benifaió. No obtingueren el necessari suport dels rectors, per la qual cosa decidiren fundar una nova cooperativa en 1957, la Cooperativa Hortícola i Caixa Rural.

Amb aquesta nova cooperativa, els agricultors canviarien radicalment els vells

cultius pels nous. Encara que en un principi no foren bons per la falta d'experiència comercial i els insuficients recursos, a 1959 ja s'exportaren tomates i pimentons. Al exterior s'ha conegut a aquesta cooperativa com a la Tomatera per la seua gran exportació de tomates.

També a 1960, el camp i per tant, els agricultors es veieren beneficiats amb la seua producció hivernal d'encissams i escaroles, productes fins aleshores desconeguts ací, i ara són base principal de la dieta mediterrània.

En la actualitat, Cohoca continua treballant aquests cultius i altres molts nous que apareixen cada any al mercat. La intenció actual de la Cooperativa és buscar l'especialització dels productes i aconseguir exportar-los pertot arreu, ja que la seua principal preocupació és el descens que s'ha produït en la agricultura valenciana des de la seua entrada en el Mercat Comú. "València és una exportadora nata i des que entrarem en el Mercat Comú estan deixant-la caure" explica el president de la Cooperativa, José M. Clérigues.

Al mateix temps, per aconseguir exportar els nostres productes a tots els països, la Cooperativa ha instal·lat càmeres frigorífiques per tal que els productes arriben a la seua destinació tal i com són produïts. Els Estats Units i Canadà són els nous mercats per a aquests productes, Japó està en projecte. "L'objectiu és fer arribar els nostres productes de qualitat a tot el món", assegura reiteradament José M. Clérigues.

La Peira, l'agricultura verda

14

BENIFAIO

EN
FESTES

L'ecologia està a l'ordre del dia. Per a uns es tracta d'una simple moda, però per a altres és tota una forma de vida. Aquest és el cas de Josep Martí, propietari de la granja La Peira, que des de fa 17 anys es dedica a fer de l'agricultura una activitat que no tinga repercussions mediambientals, és a dir, que guardi equilibri amb la natura.

ÀNGEL HDEZ. MOMPÓ

Josep Martí des que cursà els estudis de Pèrit Agrícola pensa que l'agricultura ha de ser una activitat que no faci malbé la natura. És per això que afirma que cal parlar d'una banda, d'agricultura, i d'altra banda, d'agricultura industrial.

Per a Martí la primera és "la vertadera, racional i única agricultura", mentre que l'agricultura industrial és una activitat destinada a aconseguir el màxim de beneficis en el menor temps possible, açò és, "fer les collites més grans i guanyar més diners" sense tindre en compte les possibles repercussions mediambientals.

Però tot i que en l'esmentada agricultura industrial s'obtenen més beneficis a curt termini, Martí opina que hi ha tota una sèrie de conseqüències mediambientals, derivades de la utilització de determinats productes en els cultius, que tard o prompte van a repercutir en l'home.

Al 1976, i amb la intenció de fer una agricultura més natural, nasqué La Peira. Es tracta d'una granja ecològico-experimental situada al terme de Benifaio, concretament a la partida que rep aquest mateix nom.

Diversificació de cultius

A La Peira es pot trobar diferents tipus de cultius, i aquesta diversificació fa que només puga hi haure una xicoteta mostra de cadascun. Martí vol destacar que La Peira és generalista quant a tipus de cultiu, és a dir, el que pretén és tindre una mostra, encara que no siga molt gran, de la major quantitat de cultius possible per tal de poder

experimentar amb tots ells.

Un dels principals entrebancs amb què es troben els productes agrícoles cultivats ecològicament és el preu. "Però encara que són més cars, els productes ecològics tenen més qualitat, tot i que els altres puguin resultar més atractius per a la vista", afegí Martí.

Martí aporta una solució per tal que es puga consolidar un mercat per a l'agricultura ecològica: es tracta de reduir el preu mitjançant la venda directa. Consisteix a que el llaurador vengui els seus productes directament al consumidor. Així l'increment del cost a causa de la distribució s'eliminarà, amb la qual cosa disminuirà el preu final del producte.

Però per a Martí la venda directa presenta altres avantatges com és el fet de saber qui és el productor i quin procés han rebut els productes.

Martí:
"L'agricultura industrial consisteix a fer les collites més grans i guanyar més diners"

Investigació a La Peira

El cultiu ecològic no és l'única activitat que Martí du a terme a la granja. Com a pèrit també es dedica a l'experimentació agrícola, la qual cosa justifica el seu interès a tindre tantes classes de cultius. Però no solament és Martí qui investiga a la granja, ja que ell ha oferit les seues terres de La Peira per tal que els organismes que així ho desitgen puguin dur endavant les seues investigacions.

Actualment el CEAM, Centre d'Estudis Ambientals del Mediterrani, està estudiant a La Peira la influència sobre els cultius de l'ozó que es troba a ras de terra. Per poder fer aquesta investigació el CEAM ha instal·lat huit hivernacles cilíndrics. A

quatre d'aquests hivernacles se'ls injecta un corrent ascendent d'aire lliure d'ozó, mentre que a la resta se'ls injecta també un corrent d'aire ascendent però aquesta vegada amb presència de l'esmentat ozó.

A l'interior dels hivernacles s'ha ficat diverses classes de cultiu sensible, com ara el meló, per tal de saber en quina mesura l'ozó fa malbé els cultius.

Però, tot i que aquesta investigació acabarà l'any 2000, Martí afirma que la influència negativa sobre els cultius de l'ozó que té la troposfera ja està comprovada i que amb aquesta investigació el que es pretén és quantificar la influència.

Ramaderia a la Peira

Parlar de La Peira no significa només parlar d'agricultura ecològica, ja que Martí no concebeix l'agricultura sense la ramaderia. Dos porcs ibèrics, una burra cordovesa, gallines, oques i ànecs en estat semisalvatge, constitueixen l'inventari d'animals de La Peira.

Però entre tots els animals que hi ha a La Peira destaquen les guirres. Es tracta d'un ramat d'ovelles autòctones que es troben en vies d'extinció, les quals procedeixen en la seua majoria de la comarca de la Vall d'Albaida.

Però l'ambició de Martí va més enllà de la dedicació a la ramaderia i a l'agricultu-

Hivernacles per a investigar la influència de l'ozó de la troposfera

JULIÀ LLADONA

Exemplars del ramat d'ovelles autòctones

JULIÀ LLADONA

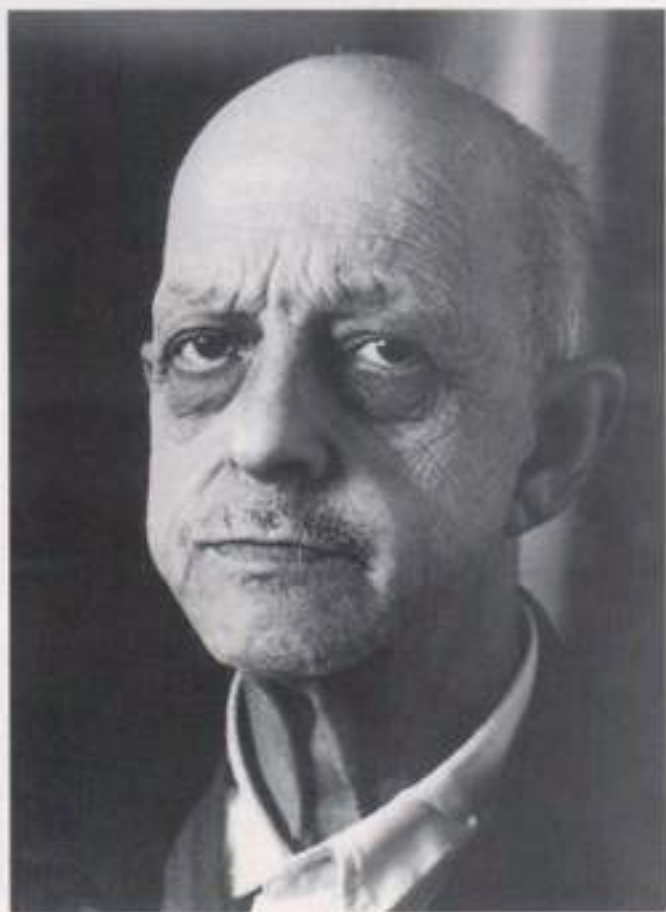
ra ecològica; pretén fer de La Peira una granja autosuficient. Per tal d'aconseguir-ho Martí vol en un futur augmentar el nombre d'activitats que s'hi fan. D'aquesta forma, a la granja es podrà fabricar pa i, fins i tot, derivats de la llet, com ara, formatges.

Siga moda o no l'ecologia, Martí creu que cal que la gent es conscienci dels problemes mediambientals que actualment ja hi ha. "És la gent qui ha de demanar que els productes siguin més sans per a l'home i per a la natura", conclou Martí.

A la tercera edad

Yo quisiera ser testigo de mi propio funeral
para ver si los amigos, son amigos de verdad.
Hay muchos que lo parecen, pero en realidad no hay na.
Una cosa hay en la vida, eso si es de verdad
matrimonio que se quiere es para la eternidad
y los niños cuando besan, también besan de verdad
porque besan por cariño y no conocen la maldad
y una madre cuando besa, cuando una madre da un beso
se graba en el firmamento,
y hay hijos que lo olvidan
con el paso de los tiempos,
cosa que no estoy contento,
de que un amor tan profundo
se olvide al pasar el tiempo,
y esto lo estamos viviendo
los de la tercera edad.
Y con esto me despido
con un abrazo fraternal
a todos los pensionistas
que estamos en el Hogar.

José Santos.

Un anciano

JULIÁN LLADOSA

La Biblioteca Municipal

JULIÀ LLADOSA

La secció local

Dins de poc hi haurà poca gent al poble que podrà contestar amb seguretat sobre temes tan quotidians com puguem ser saber si hi havia peixos a la fons de la plaça, la raó de passar els soterrars per l'interior del forn del tio Conill o quin era el carrer Molí. Aquestes qüestions tan senzilles que fa uns anys haveren fet dubtar del trellat de l'interrogador seran, si ningú fica remei, de difícil resposta per als nostres fills.

Tots hem tingut a les nostres mans una sèrie de publicacions de tot tipus a les quals no hem donat importància i que al cap d'uns anys tenen un interès local. Per sort també hi ha una colla de gent, la qual de sempre ha tingut un gran interès per col·leccionar tot allò que fa referència al poble, la història i la seua gent. Per desgràcia, quan falta el generador d'aquest fons, aquest es perd en desperdigar-lo els hereus quan necessiten l'espai que ocupa per a altres activitats.

Ara, la Biblioteca Pública Municipal fa una crida a la gent de Benifaíó que pugui tindre llibrets, fotos antigues, programes de festes, revistes locals, pamflets de tot tipus, recordatoris, llibres escrits per gent nascuda a Benifaíó, propaganda de teatre, estatuts de sindicats, cooperatives, confraries, falles o altre tipus de document, fins i tot audiovisual (cintes gravades de música tradicional, vídeos de festes, pel·lícules de coses del poble, etc.). Aquests documents, els quals de vegades van pegant bacs per casa i a l'hora de la veritat van a parar al fem, en el Fons Local tenen una supervivència i una utilitat més gran.

El Fons Local és la secció de la Biblioteca Municipal que té per sentit l'adquisició i conservació de tot el material bibliogràfic, hemerogràfic i audiovisual d'interès local. Cal ajudar a fer una gran col·lecció per a conservar les nostres arrels.

Paco Fort.

Tres presidents amb esperit faller

Benifaió relluix amb llum i color durant les festes en honor a Sant Josep, devoció exercida per les comissions falleres que lluites any darrere any per a que seguisca activa la tradició fallera. Un esforç constant que arriba al seu pun culminant en la setmana fallera, dies de germanor, alegria, foc i carcasses que il·luminen el cel, i que junt a l'olor a pólvora anuncien que estam en falles. El nostre poble se sent orgullós per tindre tres comissions falleres: falla Santa Bàrbara, falla Arturo Mas i falla Mitja Capa, que des de 1976 i 1977 treballen amb plena dedicació per a continuar tan gran tradició. Una tradició on els diners són necessaris per a fer-la efectiva, i que entre loteries, rifes, quotes, i amb l'ajuda del poble conformen el que al final es plasma en festa, on el foc crema tot un any, i de les cendres comença l'any següent.

18

BENIFAIÓ
EN
FESTES

PABLO FERNÁNDEZ

Cada comissió està encapçalada pel seu president, i junt a la seua comissió, fan d'aquesta festa una forma de diversió, oferint al poble dies d'alegria i diversió.

Es ben sabut, que darrere de tota bona comissió hi ha un bon president, i aquesta frase bé la podem utilitzar per a descriure estes tres falles i als seus presidents. Ells amb gran interès, ens contestaren a unes preguntes, demostrant així que en ells desborda eixe esperit faller que contagien a les seues comissions.

1) Quins motius li portaren a ser president de la seua comissió, és a dir, a fer cap d'una gran quantitat de gent que venera una festa tan grandiosa?

Vicente Vidal: Portava molts anys en la junta directiva tant en els actes de feina com en els de moviment i tenia la il·lusió de estar al front d'esta comissió al mateix temps.

Cesar Satorres: Ferem una reunió d'amics, i estaguerem comentant fer alguns canvis en la comissió i em vaig presentar com a president, pues a segut un carrec que sempre he volgut portar a cap.

Jesús Magraner: Els motius foren una votació en la que varem depositar la seua confiança en mi.

2.) Quants anys porta com a president de la seua comissió, i quines coses ha après que l'han servit d'ajuda durant tot aquest temps?

V.V.I: Exactament 12 anys, destacant moments alts i baixos durant tot aquest temps, i alguns en que haguera deixat el carrec, però gràcies a la ajuda d'un fort grup de fallers ho hem superat i hem millorat

moltes coses; respecte a que és el que jo he après, diria que a primeries, cadascun anava pel seu aire, i ara s'ha fet un amigament entre les tres falles molt positiu.

C.S: Este és el segon any com a president i he après que has de confiar en la gent i tindre molta paciència.

J.M.: Porte amb este set anys com a president, i he après a escoltar a la gent.

3.) Com pot un president congeniar opinions enfrontades, i fer que al final tot isca el millor possible, per a que la seua comissió aplegue a bon terme?

V.V.: Es tracta de pensar bé les coses abans de ferles i buscar gent que tinga idees positives, i ferles prevaldre, i tots en conjunt buscar el millor per a les falles.

C.S.: Analitzant les diverses qüestions, vore les parts positives, i que es faça sempre el millor, sempre respectant opinions.

J.M.: Com totes les coses, quan hi ha opinions enfrontades, cal intentar moderar les dos parts, i si no hi ha enteniment, es necessari recórrer a una votació.

4.) Sacrifica hores del seu descans, per a fer efectiu el seu càrrec?

V.V.: Si, pero tampoc molta exageració, a primeries més, pero ara he delegat prou en els meus companys.

C.S.: Si, perquè per a fer efectiu este càrrec, es necessita sacrificar moltes hores.

J.M.: Si, sacrifique hores del temps lliure i si és precis també del meu treball.

5.) Quin balanç faria del exercici de tot l'any?

V.V.: En l'exercici passat els joves han incrementat la seua participació, cosa

que ha segut beneficiosa per a la falla.

C.S: Com era el primer any com a president, hem tingut alguns problemes amb la organització de les dates dels diferents actes, però al final ha quedat prou bé.

J.M: En este exercici passat, i també en els anteriors, no ens podem queixar.

6.) Com descriuria l'ambient faller en el seu casal durant la setmana fallera?

V.V: Molt bé, ha agarrat uns altres aires degut a que jo volia deixar el càrrec. Encara que finalment no l'he deixat, ens hem ajustat tots i ens ha anat de categoria.

C.S: L'ambient l'he vist com a president, i des d'este punt de vista puc dir que encara que hi ha gent que durant tot l'any no acudeix al casal, en la setmana fallera, convivim tots amb germanor.

J.M: El nostre ambient és net, sa, alegre, com deu ser, ja que considere que tots formem una gran família.

7.) Per concloure esta entrevista, quina crítica exposaria vosté en el seu monument faller?

V.V: Pense que les falles deuen

de tindre més ajuda per part del ajuntament. També crec que s'hauria de donar un poc més de festa a les falles, encara que la ajuda vinguera de la restricció de les festes del poble, perquè pense que la festa de les falles és de tota València.

C.S: La meua crítica aniria dirigida als polítics, ja que estan fent una pressió fiscal a les falles, la qual acabara amb elles, perquè l'assumpte de l'elevat IVA és una cosa que al final acabara greument. Però gràcies a la força de les falles en València, les quals s'han negat a la pressió, de moment pareix estar paralitzat, per tant necessitem suport de l'administració per tal de no recurtar els nostres ingressos.

J.M: Criticaria l'escàndol dels superfitxatges de futbol, perquè el que necessitem son altres coses més urgents en la nostra comunitat.

Falla Santa Bàrbara
Any 1976
1er monument faller
President: Vicente
Correas
Fallera Major: Amparo
Molina

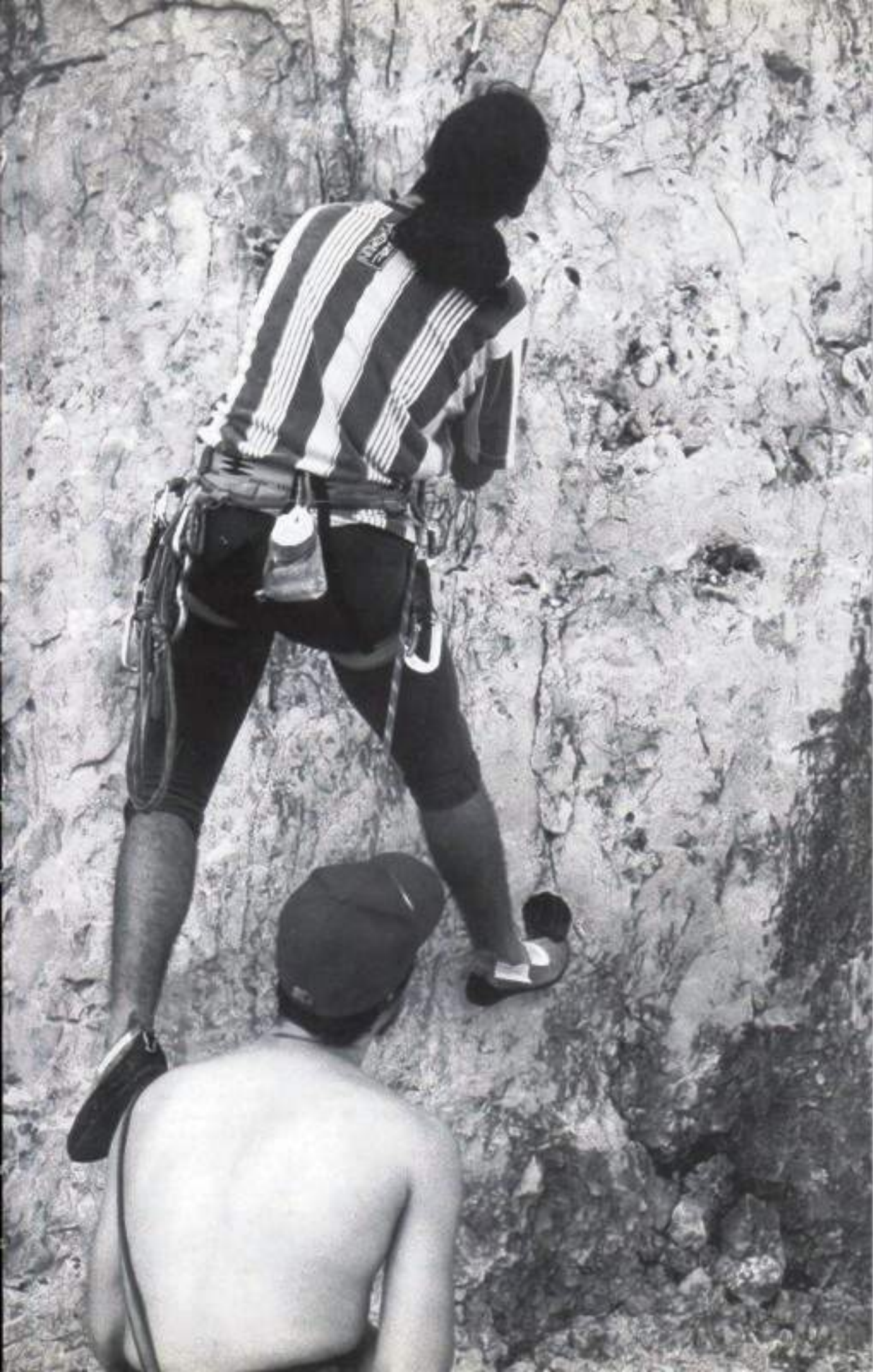

Falla Arturo Mas
Any 1976
1er monument faller
President: Manuel
Martínez
Fallera Major: Amparo
Molina

Falla Mitja Capa
Any 1977
1er monument faller
President: Toni Santos
Fallera Major: Mª Teresa
Martínez

s
t
r
o
p
s
e

Pascual Vicente "El Mister"

El mundo del fútbol en nuestra población, ha perdido al hombre más enigmático y amante del deporte rey de toda una época. Desde muy joven empezó a jugar y a despuntar como un jugador con fuerza y bastante técnico, pronto fue a parar a los mejores equipos de la provincia, y llegando a lo más alto donde aspira un valenciano a jugar en la capital, en el infantil del Valencia C.F.

Luego vino el desastre de la guerra y todos sus proyectos e ilusiones se fueron al traste. Hizo muy buenas amistades, incluyendo jugadores tanto del C.F. Barcelona y del Valencia C.F. y luego como entrenador hizo del Benifayo llegar a lo más alto, incluyendo el campeonato de España de

aficionado, y luego más tarde, a nuestros vecinos de Almusafes los hizo subir de categoría varias veces.

Todos los que amamos el fútbol y practicamos, no lo conocíamos como Pascual Vicente, a él le gustaba que le llamásemos el "Mister". El fue el entrenador de todo un pueblo.

Ya jubilado, no pasaba ningún día sin ir a su campo de fútbol, allí hacia sus entrenamientos y gimnasia. Luego se iba a hacerse su cervicita al Llar del jubilado. Don Pascual Vicente, "Chalo" y "Mister", sus nombres de guerra, seguro que estará en el cielo. Descansa en paz "Mister".

Francisco Boluda.

Vicente Pascual, El Mister.

Domingo Martínez "Tasa"

Al hablar en Benifaió de natación es una obligación hablar de Domingo Martínez "Tasa". Él fue de los primeros junto a Tobías "el Caboner", José Calleja, Ramón Moreno "Branques altes", Álvaro Chiflo, Ramón Degalán, Benito "el Carboner" y su más directo rival José Piles "Batol". Cabe destacar que de las muchas carreras que nadó en los años 50, el único nadador local que le batió fue Álvaro Chiflo. En su carrera como nadador le pasaron muchas anécdotas.

Una de estas anécdotas le ocurrió en una travesía hacia el puerto de Cullera. Su entrenador, don Enrique Caballer, les aconsejó a los novatos que por primera vez hacían la travesía que fueran detrás de Domingo que como veterano les marcaría el ritmo a seguir. Aquellos así lo hicieron, pero a los pocos metros al ver el nadar pausado de Domingo, no se fiaron de su ritmo y lo adelantaron. Pero, pagaron cara su osadía, ya que Domingo remontó y quedó en tercer lugar. Los jóvenes nadadores llegaron un cuarto de hora detrás.

Otra anécdota fue una prueba que se hizo en el Club

Domingo Martínez, Tasa

náutico de Valencia. Domingo intentó explicar a los organizadores que él nadaba bastante bien, pero no le dejaron nadar hasta que hizo falta llenar una calle y así se lo comunicaron. El bueno de Domingo comenzó a nadar como no lo había hecho en su vida en una piscina. No sabía dar la vuelta en las llegadas, los primeros metros se quedó muy atrás, luego cogió el ritmo y pegaba volteretas como podía.

En resumen, Domingo no tenía ni estilo ni maneras, pero al final, quedó segundo detrás del campeón regional de 100 y 400 metros, Fernando Pérez.

En su vida como deportista hizo muy buenos amigos, entre ellos don José Segrera y Segundo Castello. Fracasó en su intento de nadar de costa a costa en el Estrecho de Gibraltar, aún así demostró ser un gran nadador.

Hoy Domingo aún tiene mucha afición a la natación y le gustaría ver la travesía al puerto de Valencia que tantas veces hizo.

F. Boluda

FUTBOL LOCAL

El club atravessa una greu crisi econòmica i esportiva

S.E. BENIFAIÓ, S.O.S

Diuen els més vells de Benifaió que sempre que s'ha parlat de futbol en el nostre poble, era necessari esmentar i contar les velles glòries del primer equip de la localitat, la S.E. Benifaió. Ara pareix ser que Benifaió, un poble amb prop de 15.000 habi-

tants, que en els últims anys ha desenvolupat una forta indústria agrícola i de serveis s'ha deixat de banda l'equip que al llarg de molts anys ha passejat amb orgull el nom de Benifaió pels nombrosos pobles i ciutats del nostre país.

RAMÓN SABATER

Per entitat, categoria i història, al Benifaió sempre li ha correspost estar en preferent i inclús a la tercera divisió, categories on sí que ha tingut la ocasió de militar al llarg d'algunes temporades. Però ara competir en aquestes categories no esdevé res més que un somni.

Camp Municipal de Futbol

JULIÀ LLADOSA

El club, en aquestos últims anys, no ha trobat encara la forma més idònia de finançar-se i de tots és sabut que sense diners no hi ha res a fer. Per arreplegar diners que puguin estructurar un pressupost amb garanties, des de el club s'han fet autèntics esforços d'imaginació que passen per vendre passes per veure cada diumenge els partits a vendre loteria, rifes de productes alimentaris i buscar afanósament alguna empresa local que li interesse patrocinar a l'equip. Però la majoria d'aquests esforços han resultat infructuosos. Per al Benifaió començar la temporada sempre s'ha convertit en un esforç per part de la directiva de torn, que havia de avançar uns diners a mode d'aval per tal que el club poguera, almenys, iniciar la temporada.

Les causes d'aquest problema econòmic es troben en molts llocs. Des de la directiva sempre s'ha acusat a la poca iniciativa econòmica de les empreses locals, que s'han desentès del club; i també

s'insisteix en la poca resposta del aficionats locals els quals no acudeixen al camp de futbol i, per tant, l'equip es veu mancat del recolzament apropiat i d'uns ingressos vitals per a la pròpia supervivència de l'entitat.

Aquesta tem-

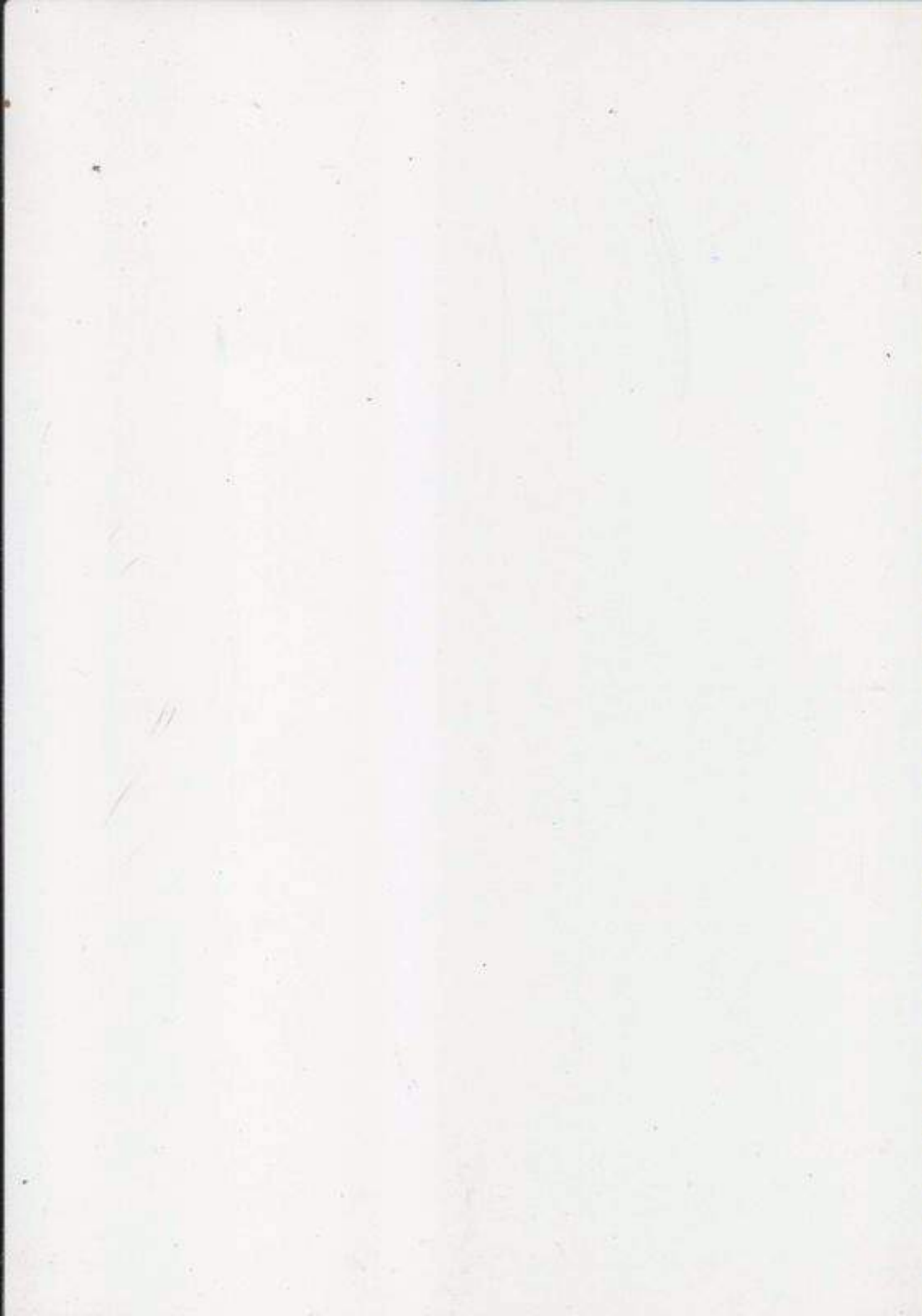
porada s'ha arribat a l'extrem que en un partit on sempre hi havia la màxima expectació per anar a veure'l com és un Benifaió - Almussafes, hi havien més aficionats del poble veí que de la nostra localitat.

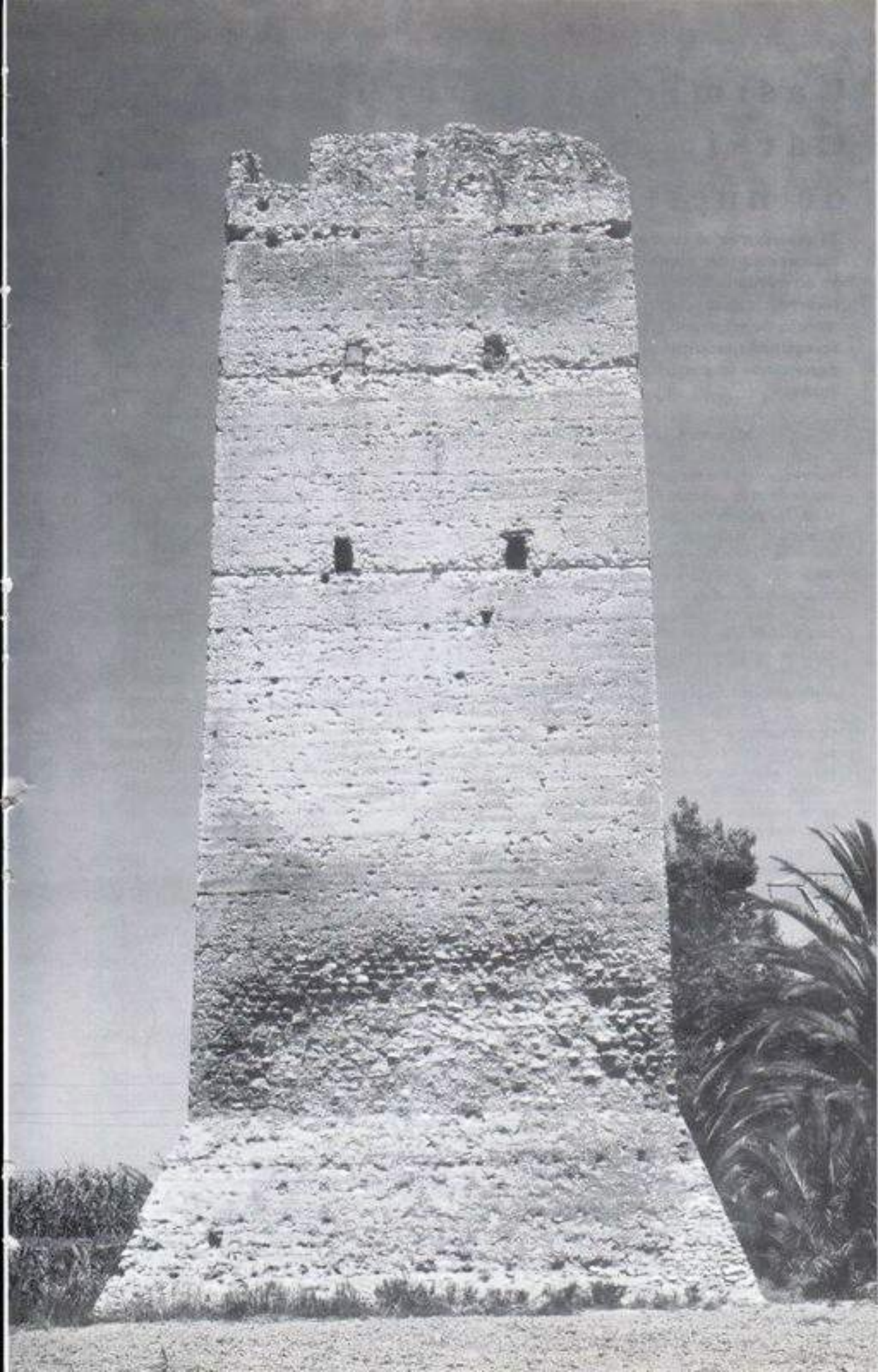
Una crisi econòmica com la que pateix el primer equip de la localitat comporta irremediablement uns resultats esportius pèssims. Des de que als començaments del vuitanta la S.E. Benifaió ascendirà a preferent, en els darrers anys el club no ha pogut alçar el cap en primera regional. En les dos últimes temporades el Benifaió, a falta de poques jornades per la conclusió del campionat, encara no es tenia clar la permanència i a base de força i coratge s'ha pogut aconseguir la permanència.

La S.E. Benifaió es troba en perill. Aquesta situació ben be mereix un anàlisi per part de tota la societat de Benifaió. Ara solament Benifaió en té la solució.

MEMBRILLA, SEMPRE AMB NOSALTRES

Hi ha una llegenda que diu que quan una persona mor els seus sentiments mai desapareixen. Rafa Membrilla mai deixarà de animar i discutir amb qui siga per defensar el Benifaió. Des d'ací baix mai ens oblidarem d'ell.

h i s t o r i a

Casimiro Romero Carsí: Recuerdos de nuestra historia

El desorden en su casa es sólo aparente. Sabe localizar con rapidez cualquier acontecimiento o personaje, y eso constituye un mérito indiscutible. Manejarse entre los centenares de recortes e ilustraciones más curiosos como don Casimiro se maneja, demuestra su gran lucidez mental. El sigue, aún hoy, recopilando crónicas y noticias diversas para continuar engordando su particular y única enciclopedia de nuestro pueblo.

Casimiro Romero

JULIÁN LLADONA

MANUEL GARCÍA

Cinco tomos con recortes, varios álbumes con fotografías y una multitud de documentos forman la colección de don Casimiro Romero Carsí, Cronista Oficial de Benifaió desde 1954, entre otros muchos honores. Esta cantidad de material le convierte en uno de los más cualificados a la hora de explicar nuestros orígenes, en definitiva, la posibilidad de explicarnos que nos ofrece.

Don Casimiro recuerda con cariño que sus primeros contactos con este mundo de papeles amarillentos pero evocadores, vienen de lejos, "cuando me permitían curiosear en los documentos históricos del ayuntamiento", y quizás fue allí, quien sabe, donde comenzó a plasmar este proyecto que en 1996 sigue adelante.

El primer hito recogido en esta historia de Benifaió data de 1929, y dice así:

¡POR FIN!

Por fin vemos casi acabado el mercado, que tanta falta hace, y según lo que hemos podido pescar, se inaugurará en el próximo mes de Octubre. El señor alcalde don Juan Fondabella ha invitado para dicho acto a las autoridades civiles y militares de Valencia.

Por fin se ha pintado las fachadas de las Casas Consistoriales (sic), que tanto lo necesitaba. Se ha colocado

una nueva canal, porque la que había estaba "podrida".

Por fin vemos casi concluidos los trabajos de la vía doble, que tanta falta hace a esta tan comerciante y viajante villa. Para primeros de año empezará la circulación de trenes.

RECOLECCIÓN DEL ARROZ

Estamos en el fuerte de la siega. Durante esta semana hemos tenido régimen lluvioso, temiendo los labradores perder la cosecha; pero por fortuna no ha sido nada.

El sol resplandeciente ha sustituido a esos negros y densos nubarrones, que tanto miedo daban.

J. Ch.

Pero su primera firma en un artículo viene en el mes de diciembre de ese mismo año, en "El mundo gráfico", en donde nos informa de diferentes acontecimientos: "La colocación de la primera piedra del magnífico grupo escolar "Hernández Malillos", "la plaza de Primo de Rivera en el momento de ser descubierta la lápida que da a la antigua plaza Mayor este nombre", "el arzobispo de Valencia al salir de la bendición solemne del nuevo mercado, el más bello y artístico de la provincia", etcétera.

Casimiro Romero Carsí, un oriundo de Almusafes conocedor de los recuerdos de la historia reciente de nuestra localidad.

Nacido en el año 1911, estudió Magisterio para, a continuación, impartir clases en el Colegio Santa Bárbara, donde permaneció hasta 1979. Curiosamente, el homenaje por su jubilación le llegó unos años después, cuando se jubilaron otros dos compañeros. Entre su extenso currículum, hemos de destacar la presentación de multitud de actos falleros en localidades como Riola, Cullera y, por supuesto, Benifaió.

Otro rasgo curioso fue cuando acudió a Madrid a estudiar para ser profesor de autoescuela y crear su propio centro de enseñanza, que hoy todavía perdura, "y estábamos dando clase desde las ocho de la mañana hasta las ocho de la tarde, descansando sólo una hora". En suma, una cantidad de actividades tal que resulta imposible resumirlas aquí. Sólo cabe decir que ES un hombre de vitalidad desbordante.

A partir de aquí, "Diario de Valencia", "Levante" y "Las Provincias", entre otras publicaciones contaron en sus filas con este personaje nacido en Almusafes en 1911 que no se ha limitado a recoger informaciones de publicaciones periódicas, sino que libros de fiestas y fotografías de gran valor testimonial han caído en sus manos.

En los últimos años la publicación del ya clásico en nuestra localidad, "Benifayó, joya de la Ribera" ha contribuido a que se valore la labor realizada por don Casimiro, y que es de esperar que continúe por muchos años y algún día pueda ser apreciada por todos los vecinos interesados.

Concierto de la Banda local

Otra prueba de las noticias que posee nos traslada a 1946 en la que se nos habla de música:

"BENIFAYÓ. - La Sociedad Artístico Musical y su laureada banda de música han celebrado con todo esplendor la fiesta a su Patrona Santa Cecilia. El sábado día 1, por la noche, la Banda, dirigida por el maestro Escrivá, dió un concierto en el local social, interpretando: "Suspiros de España", "Pan y toros", "Ilda", "Moros y cristianos", "Glorieta Escrivá", pasodoble dirigido por su autor el joven compositor Francisco Rosa; "Erwin", "Invitación al vals", "Una nit d'albaes" y "Camino de rosas".

El domingo día 2 celebró solemne Misa con sermón, (...). El lunes día 3 (...) la empresa Gascó entregó un lujoso pergamino a la Banda en recuerdo de haber ganado el primer premio de la primera sección en el certamen regional de Valencia en el pasado Julio."

Sirvan estos dos ejemplos para valorar en su justa medida (sin fanatismos por ningún lado) la figura de un hombre que, indudablemente se muestra interesado por nuestra historia. Ojalá sirva este reportaje para que todos podamos disfrutar con su ingente labor. A quien corresponda.

El Cronista "BENIFAYÓ" - 25 de octubre de 2007

Entrega del premio a la Banda de Música del Ayuntamiento de Benifayó, por parte del Sr. D. Casimiro Romero, en el momento de la entrega del premio.

1929

Benifayó

Los importantes actos cíviles del domingo

El Ayuntamiento de Benifayó, en el momento de la entrega del premio a la Banda de Música del Ayuntamiento de Benifayó, por parte del Sr. D. Casimiro Romero, en el momento de la entrega del premio.

Entrega del premio a la Banda de Música del Ayuntamiento de Benifayó, por parte del Sr. D. Casimiro Romero, en el momento de la entrega del premio.

Entrega del premio a la Banda de Música del Ayuntamiento de Benifayó, por parte del Sr. D. Casimiro Romero, en el momento de la entrega del premio.

Primera información elaborada por Casimiro Romero en diciembre de 1929.

LAS LÁPIDAS MORTUORIAS DEL TEMPLO PARROQUIAL

Por Casimiro Romero Cursi. (En el "Cronicó", marzo 1993)

Cuando en año 1771 finalizaron las obras de construcción del actual templo parroquial, empezaron a ser enterrados frente a los diversos altares, los feligreses que habían sufragado los gastos de construcción del correspondiente altar. Entre los enterrados podemos citar a Eufrasia Piles Colomina, que sufragó todos los gastos de construcción del altar de la Inmaculada, así como del lienzo pintado por el famoso Vicente López, que estaba debidamente firmado por el pintor y con una inscripción que decía: "y soy hecho a expensas de Eufrasia Piles". De las cinco lápidas mortuorias, solamente cinco fueron trasladadas y colocadas en el presbiterio del altar mayor. Estas lápidas medían un metro de longitud por setenta y cinco centímetros de altura, eran de mármol blanco con las inscripciones en negro y todas ellas redactadas en verso. Por ser las más llamativas, citaré dos de ellas:

Una decía: "Aquí yace Eufrasia Piles / hija de Juan y Fca. Colomina, / en mil ochocientos falleció, / vivió sesenta y siete años, / que como tiempo ligero / terminaron en febrero / del año arriba indicado, / Fue su vivir ajustado, / y así con piedad cristiana / pidamos de buena gana / que goce del bien increado."

La otra decía: "En el año del Señor / de mil ochocientos uno, / en este sitio oportuno / se colocó, con honor, / a la esposa del labrador / Vicente Alepuz, que piamente / ha dedicado esta losa / en obsequio de su esposa / que descansase eternamente."

Pero todas estas lápidas desaparecieron al ampliar el altar mayor y reformar el presbiterio, con motivo de cambiar el embaldosado antiguo, que estaba muy deteriorado, y sustituirlo por las actuales baldosas de mármol.

Els llibres sacramentals

28

BENIFAIO
EN
FOTIA

L'arxiu parroquial.

JULIÁN LLADOSA

L' arxiu actual de l'església de Sant Pere Apòstol, conté la documentació sacramental completa des de l'any 1939, però conserva també alguns exemplars aïllats fins al segle XVII. Això el fa especialment valuós, ja que el converteix en l'única font arxivística de caràcter històric local conservada.

Les causes bèl·liques han estat el motiu de la desaparició dels fons arxivístics a Benifaió: els carlistes cremaren l' arxiu del Registre Civil l'any 1874, i l'any 1936 desaparegué totalment l'arxiu històric municipal i una part molt valuosa de l'arxiu parroquial. La resta avui conservada, ho és gràcies a Vicent Rovira, l'escolà.

La part més important de l'arxiu parroquial la constitueixen els diversos llibres sacramentals: *Quinque Libri* i els índex d'aquest.

Els *Quinque Libri* contenen en un mateix volum de cinc seccions els sagraments administrats als parroquians: baptismes, confirmacions, matrimonis, estat d'ànimes i defuncions. Aquests cinc llibres començaren a emprar-se a partir del segle XVII a instàncies del Concili de Trento. De vegades, de l'estat d'ànimes o matrícula parroquial, previst en el ritual Romà, s'emprà el d'excomunicats, que no tardà massa a caure en desús. A partir de l'any 1897 començà a emprar-se un sols volum per a cadascun dels sagraments.

L'estat en què es troba aquest fons parroquial és excel·lent. Els volums d'abans de 1936 foren pulcrament restaurats en la dècada dels 50 i relligats novament tots els volums fa uns pocs anys..

FRANCESC BELTRAN I LÓPEZ

Inventari de l'arxiu

LLIBRES SACRAMENTALS

1-Baptismes:

- 1837-1845. Quinque Libri. Baptismes, matrimonis i defuncions. Signatura 1.
- 1846-1853. Quinque Libri. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 2.
- 1854-1855. Part d'un Quinque Libri. Baptismes 15-11-1854 a 22-10-1855. Sig. 3.
- 1873-1881. Quinque Libri. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 4.
- 1882-1890. Quinque Libri. Baptismes, confirmacions, matrimonis i defuncions. Sig. 5.
- 1897-1900. Llibre de baptismes. Sig. 6.
- 1903-1906. Llibre de baptismes. Sig. 7.
- 1912-1918. Llibre de baptismes. Sig. 8.
- 1921-1925. Llibre de baptismes. Sig. 9.
- 1926-1930. Llibre de baptismes. Sig. 10.
- 1930. Part d'un llibre de baptismes. 16-3-1930 a 28-12-1930. Sig. 11.
- 1939-1943. Llibre de baptismes. Sig. 12.
- 1943-1952. Llibre de baptismes. Sig. 13.
- 1952-1959. Llibre de baptismes. Sig. 14.
- 1959-1966. Llibre de baptismes. Sig. 15.
- 1966-1972. Llibre de baptismes. Sig. 16.
- 1972-1978. Llibre de baptismes. Sig. 17.
- 1978-1984. Llibre de baptismes. Sig. 18.
- 1984-1992. Llibre de baptismes. Sig. 19.
- 1993-... Llibre de baptismes. Sig. 20.

2-Confirmacions

- 1883. Quinque Libri. Baptismes, confirmacions, matrimonis i defuncions. Sig. 5.
- 1942-... Llibre de Confirmacions. Sig. 21.

3-Matrimonis

- 1837-1845. Quinque Libri. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 1.
- 1846-1853. Quinque Libri. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 2.
- 1873-1881. Quinque Libri. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 4.
- 1882-1890. Quinque Libri. Baptismes, confirmacions, matrimonis i defuncions. Sig. 5.

- 1919-1930. Llibre de matrimonis. Sig. 22.
- 1939-1952. Llibre de matrimonis. Sig. 23.
- 1952-1960. Llibre de matrimonis. Sig. 24.
- 1960-1969. Llibre de matrimonis. Sig. 25.
- 1969-1977. Llibre de matrimonis. Sig. 26.
- 1977-1984. Llibre de matrimonis. Sig. 27.
- 1984-... Llibre de matrimonis. Sig. 28.

4-Defuncions

- 1837-1845. Quinque Libri. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 1.
- 1846-1853. Quinque Libri. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 2.
- 1873-1881. Quinque Libri. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 4.
- 1882-1890. Quinque Libri. Baptismes, confirmacions, matrimonis i defuncions. Sig. 5.
- 1919-1923. Llibre de defuncions. Sig. 29.
- 1924-1930. Llibre de defuncions. Sig. 30.
- 1939-1952. Llibre de defuncions. Sig. 31.
- 1952-1967. Llibre de defuncions. Sig. 32.
- 1967-1979. Llibre de defuncions. Sig. 33.
- 1979-... Llibre de defuncions. Sig. 34.

5-Index baptismes

- 1837-1930. Llibre index baptismes. Sig. 35.
- 1939-1952. Llibre index. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 36.

6-Index matrimonis

- 1802-1894. Llibre index. Matrimonis i defuncions. Sig. 37.
- 1939-1952. Llibre index. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 36.

7-Index defuncions

- 1645-1895. Llibre index. Matrimonis i defuncions. Sig. 37.
- 1939-1952. Llibre index. Baptismes, matrimonis i defuncions. Sig. 36.

Reina de les Festes de 1996

Estimat poble:

Un any més ha arribat el mes d'agost i s'ajuntem per a celebrar les festes del poble. Jo, com a reina, vos desitje que passeu uns dies inoblidables i vos demane col.laboració en tot alló que faça falta per a que les festes isquen el millor possible.

Sols em queda desitjar en el nom de la meua cort, i en el meu propi que viviu intensament estos dies de festa.

Silvia Esplugues March.

A portrait of a woman with dark, wavy hair, smiling. She is wearing a black dress with white daisy patterns, a gold necklace with a small cross pendant, and gold hoop earrings. The background is a soft, out-of-focus brown.

*Silvia
Esplugues
March*

Reina de les festes 1996

Cort

Mª Pilar Fabra Rovira

Vanesa García Rodríguez

Mª Francisca Ferrís Duart

Paloma Grau Gumbau

d'honor

Laura Molina Rovira

Lucía March Domingo

Ana Muñoz Climent

María José Salvador Alepuz

*La Reina
de les Festes
i la seua
cort d'honor*

Programa d'actes

DISSABTE 10 D'AGOST

19.30 XII Volta a Pic. La distància serà de 10 km. Els participants s'inscriuran en alguna de les següents categories: de 16 a 19 anys junior; de 20 a 39 anys sènior; de 40 a 45 anys veterans A, i a partir de 46 anys veterans B. Hi haurà premis per a tots els participants. Per a inscriure's cal telefonar al 1784835/1794703.

24.00 Gran berbenca en el col·legi Santa Bàrbara a càrrec dels clavaris de la Divina Aurora.

DIUMENGE 11 D'AGOST

20.00 Tirasset, el qual tindrà lloc enfront de les piscines municipals.

DILLUNS 12 AGOST

12.00 Concurs de tractors al moll del magatzem de taronja de la Cooperativa. Aparells: tractor i remolc de doble roda. L'organitza i el patrocina la Cooperativa Hortofructícola.

13.30 Vaquetes a l'avinguda d'Ausiàs March. Acte organitzat pels clavaris de la Divina Aurora de 1996 i patrocinat per l'Ajuntament de Benifaió.

16.00 Concurs de truc. Eliminàtories.

23.00 Vaquetes.

DIMARTS 13 D'AGOST

13.30 Vaquetes.

16.00 Concurs de truc.

18.00 Concurs de plantació d'encissam.

18.00 Concurs de mola mecànica.

23.00 Vaquetes.

DIMECRES 14 D'AGOST

23.30 Presentació a la plaça Major de la Reina de les Festes de 1996, Silvia Esplugues March, i la seua Cort d'Honor.

L'acte estarà presentat per Pablo Fernández i Ana Díez. Josep Magraner, en qualitat de mantenidor, exaltarà la Reina i la seua Cort d'Honor. Posteriorment, i al mateix escenari, actuarà el cantant Francisco.

DIJOUS 15 D'AGOST FESTA DE LA MARE DE DÉU D'AGOST

9.00 - 13.00 Concurs local de petanca en la modalitat de dobles en les categories de primer i segon.

20.30 Missa cantada en honor de la Mare de Déu d'Agost. A continuació, processó i, en acabar, gran castell de focs d'artifici a càrrec de la pirotècnia Caballer.

Relació de clavariesses: Paquita Sancho Soler, Vicenta Satorres Lloret, Ana Villalba Martínez, Pepita Aranda Delfa, Mª Luz Llúcer Blasco, Treme Domingo Serra, Carmen Carnicer Artero, Rosa Soldado Ribes i Mª Carmen Piles Gimeno.

23.30 Actuació del Grup de Danses de Montcada. L'organitza l'Ajuntament de Benifaió i la patrocina Bancaixa.

1.00 Orquestra al Col·legi Santa Bàrbara.

DIVENDRES 16 AGOST FESTIVITAT DE SANT ROC

7.00 "Desperta" a càrrec de les clavariesses de Sant Roc.

10.00 - 18.00 Dia dedicat als xiquets. A la plaça Major, hi haurà un festival infantil amb un castell inflable. Acte patrocinat per l'Ajuntament de Benifaió.

12.00 Cucanyes a la plaça Major. A continuació, "Pato" en la font de la Carrasca. Els actes estaran organitzats pels clavaris de la Divina Aurora de 1996 i el patrocinats per l'Ajuntament de Benifaió.

16.00 Final del campionat de truc.

SÁBADO 10 DE AGOSTO

19.30 XII Carrera a Pic. La distancia será de 10 km. Los participantes se tendrán que inscribir en alguna de las siguientes categorías: de 16 a 19 años junior; de 20 a 39 años senior; de 40 a 45 años veteranos A, y a partir de 46 años veteranos B. Habrá premios para todos los participantes. Para inscribirse hay que llamar al 1784835/1794703.

24.00 Gran verbena en el colegio Santa Bárbara a cargo de los clavaros de la Divina Aurora.

DOMINGO 11 DE AGOSTO

20.00 "Tirasset", que se celebrará en frente de las piscinas municipales.

LUNES 12 DE AGOSTO

12.00 Concurso de tractores en el muelle del almacén de naranja de la Cooperativa. Aperos: tractor y remolque de doble rueda. Acto organizado y patrocinado por la Cooperativa Hortofructícola.

13.30 Vaquillas en la avenida de Ausiàs March. Acto organizado por los clavaros de la Divina Aurora de 1996 y patrocinado por el Ayuntamiento de Benifaió.

16.00 Concurso de "truc". Eliminatórias.

23.00 Vaquillas.

MARTES 13 DE AGOSTO

13.30 Vaquillas.

16.00 Concurso de "truc".

18.00 Concurso de mola mecánica.

18.00 Concurso de plantación de lechugas.

23.00 Vaquillas.

MIÉRCOLES 14 DE AGOSTO

23.30 Presentación en la plaza Mayor de la Reina de las Fiestas de 1996, Silvia Esplugues March, y su Corte de Honor.

El acto estará presentado por Pablo Fernández y Ana Díez. Josep Magraner, como mantenedor, exaltarà a la Reina de las Fiestas y a su Corte de Honor. Seguidamente, en el mismo escenario, actuará el cantante Francisco.

JUEVES 15 DE AGOSTO FIESTA DE LA VIRGEN DE AGOSTO

9.00 - 13.00 Concurso local de petanca en la modalidad de dobles en primera y segunda categoría.

20.30 Misa cantada en honor a la Virgen de Agosto. A continuación, procesión y, al finalizar, gran castillo de fuegos artificiales a cargo de la pirotécnica Caballer.

Relación de clavariessas: Paquita Sancho Soler, Vicenta Satorres Lloret, Ana Villalba Martínez, Pepita Aranda Delfa, Mª Luz Llúcer Blasco, Treme Domingo Serra, Carmen Carnicer Artero, Rosa Soldado Ribes y Mª Carmen Piles Gimeno.

23.30 Actuación del Grupo de Danzas de Montcada, organizada por el Ayuntamiento de Benifaió y patrocinada por Bancaixa.

1.00 Orquesta en el Colegio Santa Bárbara.

VIERNES 16 DE AGOSTO FESTIVIDAD DE SAN ROQUE

7.00 "Desperta" a cargo de las festeras de San Roque.

10.00 - 18.00 Día dedicado a los niños. En la plaza Mayor habrá un festival infantil con un castillo hinchable. Acto patrocinado por el Ayuntamiento de Benifaió.

12.00 Cucallas en la plaza Mayor. A continuación, Pato en la fuente de la Carrasca. Actos organizados por los clavaros de la Divina Aurora de 1996 y patrocinados por el Ayuntamiento de Benifaió.

16.00 Final del campeonato de "truc".

18.00 Concurs de cavalleries. Lloc: camp de Paco, el Manyà, enfront de les piscines municipals. Prova: un assorcat ample de 65-70 centímetres i un assorcat estret de 40-45 centímetres.

18.00 Gran berenar infantil al col·legi Santa Bàrbara. Estarà amegitzat per pallassos de renom internacional. El patrocina l'Ajuntament de Benifaió.

Trofeu de futbol de les Festes Patronals. L'organitza l'Escola de futbol base Benifaió i el patrocina el M.I. Ajuntament.

18.00 Benjamins.

19.00 Aleví B.

19.30 Arreplega de clavarieses.

Relació de clavarieses: Elia Mª Grau Clérigues, Elena Costa Campos, Rosa Pérez Salvador, Mª José Canet Rovira, Pili Martínez Ciscar, Mª José Pendón Fernández i Rosa Juanes Ciscar.

24.00 Nit d'albades amb acompanyament de "guitarra" per Josepa Blasco, Josep Aparicio, Apa, i Josep Bahilo. Es repartirà Aigua de València en acabar. A la plaça se servirà orxata i fartons.

DISSABTE 17 D'AGOST FESTIVITAT DE SANT GAETÀ.

12.00 Concurs de plantació de cebes.

12.00 Cucanyes i a continuació "Pato".

17.00 Ciclisme. Carrera de juvenils. Recorregut: 18 voltes al camí de la Marcelina (uns 70 quilòmetres aproximadament). Eixida i meta: carrer Santa Bàrbara. Circuit: eixida carrer Sta. Bàrbara, carrer Major, carrer Almussafes, ronda Sud, Almussafes C-3320, rotonda en direcció cap a Benifaió, carrer Santa Bàrbara. L'organitza el Club Ciclista Benifaió i la patrocina l'Ajuntament de Benifaió.

Trofeu de futbol de les Festes Patronals. L'organitza l'Escola de Futbol i el patrocina l'Ajuntament de Benifaió.

17.00 Categoria alevins A.

18.15 Categoria infantil.

19.30 Categoria cadet.

18.00 Concurs de plantació de cebollí. Lloc: camp de Paco, el Manyà, front a les piscines municipals. L'organitza i el patrocina la Cooperativa Hortofructícola.

18.00 VIII Torneig de galotxa. Partida de pilota valenciana en la modalitat de galotxa. Jugars el Benifaió A contra l'Alfarb A.

20.30 Missa solemne amb sermó en honor a Sant Gaetà.

23.30 Al col·legi Santa Bàrbara, antologia de la sarsuela. Cantaran: la soprano Patricia Llorens, el tenor Ignacio Giner, i el baríton Santiago Santana acompanyats per la banda de la S.A.M. de Benifaió.

24.00 Gran festa de la bromera en el disco-pub Berlín a càrrec dels clavaris de la Divina Aurora de 1996.

DIUMENGE 18 D'AGOST FESTIVITAT DE SANT ISIDRE LLAURADOR

12.00 Cucanyes i a continuació "Pato".

17.00 Carrera ciclista d'aficionats. Recorregut: 25 voltes al circuit de la Marcelina, total 97 quilòmetres. Eixida i meta carrer Santa Bàrbara. L'organitza el Club Ciclista Benifaió. La patrocina l'Ajuntament.

20.00 Entrada de la Murta. Repartiment de la bova pels clavaris de la Divina Aurora.

20.30 Missa en honor a Sant Isidre. A continuació, processó. En acabar, castell de focs d'artifici per la pirotècnia Caballer. Els actes estaran patrocinats pel Consell Municipal Agrari i la Cooperativa Hortofructícola.

22.30 Sopar de Sant Isidre organitzat i patrocinat per la Cooperativa Hortofructícola. Lloc: magatzem de la taronja de la Cooperativa. El sopar estarà amenitzat per una gran orquestra.

24.00 Al col·legi Santa Bàrbara, festival de la joventut amb l'actuació del grup Inhumanos seguida d'una disco-mòbil. Els actes estaran patrocinats pels clavaris de la Divina Aurora de 1996.

18.00 Concurso de caballerías. Lugar: campo de Paco, el Manyà, enfrente de las piscinas municipales. Prueba: un surco ancho de 65-70 centímetros y un surco estrecho de 40-45 centímetros.

18.00 Gran merienda infantil en el colegio Santa Bárbara, patrocinada por el Ayuntamiento de Benifaió. Estará amenizada por payasos de renombre internacional.

Trofeo de fútbol de las Fiestas Patronales. Lo organiza la Escuela de fútbol base Benifaió y lo patrocina el Ayuntamiento de Benifaió.

18.00 Benjamins.

19.00 Alevín B.

19.30 Recogida de clavariesas.

Relación de clavariesas: Elia Mª Grau Clérigues, Elena Costa Campos, Rosa Pérez Salvador, Mª José Canet Rovira, Pili Martínez Ciscar, Mª José Pendón Fernández y Rosa Juanes Ciscar.

24.00 "Nit d'albades" con acompañamiento de "guitarra" por Josepa Blasco, Josep Aparicio, Apa, i Josep Bahilo. Se repartirá Agua de Valencia al terminar. En la plaza se repartirá "orxata i fartons".

SÁBADO 17 DE AGOSTO FIESTA DE SAN CAYETANO

12.00 Concurso de plantación de cebollas.

12.00 Cucanías y a continuación Pato.

17.00 Ciclismo. Carrera de juveniles. Recorrido: 18 vueltas al camino de la Marcelina (unos 70 kilómetros aproximadamente). Salida y meta: calle Santa Bárbara. Circuito: salida calle Santa Bárbara, calle Mayor, calle Almussafes, ronda Sud, Almussafes C-3320, rotonda en dirección hacia Benifaió, calle Santa Bárbara. La organiza el Club Ciclista Benifaió y la patrocina el Ayuntamiento de Benifaió.

Trofeo de fútbol de las Fiestas Patronales. Lo organiza la Escuela de Fútbol y lo patrocina el Ayuntamiento de Benifaió.

17.00 Categoría alevines A.

18.15 Categoría infantil.

19.30 Categoría cadete.

18.00 Concurso de plantación de cebollino. Lugar: campo de Paco, el Manyà, frente a las piscinas municipales. Lo organiza y patrocina la Cooperativa Hortofructícola.

18.00 VIII Torneo de "galotxa". Partida de pelota valenciana en la modalidad de "galotxa". Jugarán el Benifaió A y el Alfarb A.

20.30 Misa solemne con sermón en honor a San Cayetano.

23.30 En el colegio Santa Bárbara, antología de la zarzuela. Cantarán: la soprano Patricia Llorens, el tenor Ignacio Giner, y el barítono Santiago Santana acompañados por la banda de la S.A.M. de Benifaió.

24.00 Gran fiesta de la espuma en el disco-pub Berlín a cargo de los clavaros de la Divina Aurora de 1996.

DOMINGO 18 DE AGOSTO FIESTA DE SAN ISIDRO LABRADOR

12.00 Cucanías y a continuación Pato.

17.00 Carrera ciclista de aficionados. Recorrido: 25 vueltas al circuito de la Marcelina, total 97 kilómetros. Salida y meta: calle Santa Bárbara. La organiza el club ciclista Benifaió y la patrocina el Ayuntamiento de Benifaió.

20.00 Tradicional "entrada de la murta". Reparto de la boga por los clavaros de la Divina Aurora.

20.30 Misa en honor a San Isidro. A continuación, procesión. Al finalizar, castillo de fuegos artificiales por la pirotécnica Caballer. Actos patrocinados por el Consell Municipal Agrari y la Cooperativa Hortofructícola.

22.30 Cena de San Isidro organizada y patrocinada la Cooperativa Hortofructícola. Lugar: almacén de la naranja de la Cooperativa. La cena será amenizada por una gran orquesta.

24.00 En el colegio Santa Bárbara, festival de la juventud con

DILLUNS 19 D'AGOST HOMENATGE A LA TERCERA EDAT

- 12.00 Cucanyes i a continuació, "Pato".
20.00 Sopar i ball amb l'actuació de l'orquestra Banaloha.
Concurs de ball amb mantó de manila organitzat pel club de ball Pas Bàsic.
21.00 Ofrena de flors per part dels clavaris a la Divina Aurora.
A continuació els clavaris faran un homenatge als seus pares.

DIMARTS 20 D'AGOST FESTIVITAT DE LA DIVINA AURORA

- 7.30 "Despertà".
10.00 Arreplega de clavaris acompanyats per la banda de música.
12.00 Missa solemne en honor a la Divina Aurora cantada pel Cor Madrigal.
14.00 Gran "mascletà", a càrrec dels clavaris i realitzada per la pirotècnia Turís.
18.30 Partit de futbol entre els equips juvenils de Benifaïó i Almussafes al poliesportiu municipal. L'organitza la S.E. Benifaïó i el patrocina l'Ajuntament de Benifaïó.
21.30 Tradicional Processó del Foc.
23.00 Gran castell de focs d'artifici a la plaça Major, a càrrec dels clavaris de la Divina Aurora i realitzat per la pirotècnia Turís.
2.00 - 4.00 "Cordà" a la plaça Major.

DIMECRES 21 D'AGOST

- 18.00 Torneig de galotxa. Jugaran el Benifaïó A i el Sollana C.R.
23.30 Ball de les Festes Patronals en honor a la Reina de les Festes i la seua Cort d'Honor, amenitzat per Orquesta Volcán.

NORMES DEL BALL

- 1.- Lloc: col·legi públic Santa Bàrbara.
- 2.- Horari: Entrada a les 22.30 hores. El ball començarà a les 23.00.
- 3.- Edat mínima de 16 anys.
- 4.- L'entrada serà de 200 pts. amb dret a cava i pastes, que es sol·licitarà de manera individual o col·lectiva a l'Ajuntament entre els dies 12 i 17 d'agost de 20.00 a 21.00 hores.
- 5.- Els homes hauran de vestir amb trage o pantaló/jaqueta i les dones amb un vestit d'acord amb l'acte.
- 6.- L'Ajuntament convidarà a una copa d'Aigua de València, la resta de consumicions aniran a càrrec dels assistents. Per tant, hi haurà una barra i un servei de cambrers.
- 7.- Tot aquell que retire la seua invitació tindrà un lloc reservat.

la actuació del grup Inhumanos seguida de una disco-mòvil. Acto patrocinado por los clavarios de la Divina Aurora.

LUNES 19 DE AGOSTO HOMENAJE A LA TERCERA EDAD

- 12.00 Cucanías y a continuación Pato.
20.00 Cena y baile con la actuación de la orquesta Banaloha.
Concurso de baile con mantón de manila organizado por el club de baile Pas Básico.
21.00 Ofrenda de flores por parte de los clavarios a la Divina Aurora. A continuación los clavarios harán un homenaje a sus padres.

MARTES 20 DE AGOSTO FIESTA DE LA DIVINA AURORA

- 7.30 "Despertá".
10.00 Recogida de clavarios acompañados por la banda de música.
12.00 Misa solemne en honor a la Divina Aurora cantada por el Cor Madrigal.
14.00 Gran "mascletá", a cargo de los clavarios y realizada por la pirotecnia Turís.
18.30 Partido de fútbol entre los equipos juveniles de Benifaïó y Almussafes en el polideportivo municipal. Lo organiza la S. D. Benifaïó y lo patrocina el Ayuntamiento de Benifaïó.
21.30 Tradicional Procesión del Fuego.
23.00 Gran castillo de fuegos artificiales en la plaza Mayor, a cargo de los clavarios de la Divina Aurora y realizado por la pirotecnia Turís.
2.00 - 4.00 "Cordà" en la plaza Mayor.

MIÉRCOLES 21 DE AGOSTO

- 18.00 Torneo de "galotxa". Jugarán el Benifaïó A y el Sollana C.R.
23.30 Baile de las Fiestas Patronales en honor a la Reina de las Fiestas y a su Corte de Honor, amenizado por la Orquesta Volcán.

NORMAS DEL BAILE

- 1.- Lugar: colegio público Santa Bárbara.
- 2.- Horario: Entrada a las 22.30 horas. El baile empezará a las 23.00 horas.
- 3.- Edad mínima de 16 años.
- 4.- La entrada será de 200 pts. con derecho a cava y pastas, que se solicitará por persona o grupo en el Ayuntamiento del 12 al 17 de agosto de 20.00 a 21.00 horas.
- 5.- Los hombres deberán vestir con traje o pantalón/chaqueta y las mujeres con un vestido acorde con el acto.
- 6.- El Ayuntamiento invitará a una copa de Agua de Valencia, el resto de consumiciones correrán a cargo de los asistentes. Por tanto, habrá una barra y un servicio de camareros.
- 7.- Todo aquel que retire su invitación tendrá un lugar reservado.

Orquesta Volcán.

**DIJOURS 22 D'AGOST
FESTA DEL POBLE, EN HONOR
A SANTA BÀRBARA**

7.30 Gran "despertà", a càrrec de la penya El Coet. Hi podrà participar qui vulga i el repartiment dels coets es farà a l'Ajuntament de Benifaió.

10.00 Passacarrer i arplega de la Reina de les Festes i la seua cort d'honor, amenitzats per la banda de música.

12.00 Misa solemne en honor a Santa Bàrbara i cantada pel cor parroquial.

14.00 Gran "mascletà" realitzada per la pirotecnia Caballer.

18.30 Futbol. Partit entre la S. E. Benifaió i l'Almussafes C.F. al poliesportiu municipal. Posteriorment, es lliuraran els trofeus. Els actes estaran organitzats per la S. E. Benifaió i patrocinats per l'Ajuntament de Benifaió.

21.30 Processó en honor a Santa Bàrbara, on participaran entitats locals i clavaris de les diverses festes. Una vegada finalitzada es dispararà un castell de focs d'artifici a càrrec de la pirotecnia Caballer.

2.00- 4.00 Com a colofó de les festes, gran "cordà" a la plaça Major. L'organitza i coordina la penya El Coet i la patrocina l'Ajuntament de Benifaió.

**JUEVES 22 DE AGOSTO
FIESTA DEL PUEBLO, EN HONOR
A SANTA BÀRBARA**

7.30 Gran "despertà", a cargo de la peña El Coet. Podrá participar quien quiera y el reparto de los cohetes se hará en el Ayuntamiento.

10.00 Pasacalle y recogida de la Reina de las Fiestas y su Corte de Honor, amenizados por la banda de música.

12.00 Misa solemne en honor a Santa Bàrbara y cantada por el coro parroquial.

14.00 Gran "mascletà" realizada por la pirotecnia Caballer.

18.30 Fútbol. Partido entre la S. D. Benifaió i el Almussafes C.F. en el polideportivo municipal. Posteriormente, se entregarán los trofeos. Los actos estarán organizados por la S. D. Benifaió y patrocinados por el Ayuntamiento de Benifaió.

21.30 Procesión en honor a Santa Bàrbara, en la que participarán entidades locales y clavaris de las diversas fiestas. Una vez finalizada, se disparará un castillo de fuegos artificiales a cargo de la pirotecnia Caballer.

2.00-4.00 Como colofón de las fiestas, gran "cordà" en la plaza Mayor. La organiza y coordina la peña El Coet y la patrocina el Ayuntamiento de Benifaió.

Normes de la "Cordà"

1ra. - El recinte quedarà tancat en la plaça Major a l'altura del carrer Major i el carrer Nou, i quedarà lliure el carrer Major i el carrer Santa Bàrbara. Es deixarà un corredor darrere dels arcs per poder anar del carrer Major al carrer Nou.

La plaça Major es tancarà a l'altura del bar Balbino i la plaça del Progrés, a l'altura de Càritas.

2na. - Horari de 2 a 4 de la matinada.

3ra. - Servei de begudes dins del recinte organitzat per la penya el Coet.

4ta. - Accidents: hi haurà a la planta baixa de l'Ajuntament una farmaciola de primers auxilis.

5ena. - Distribució de coets: el lliurament de la totalitat del coets es farà a l'1.50 de la matinada al cantó de la plaça Major. No es repartiran més coets al llarg de la "cordà".

6ena. - Prohibicions:

a) Queden prohibits els coets d'una sola eixida, així com llançar coets fora dels límits establits.

b) Les destrosses materials i personals seran responsabilitat de l'infractor, qui podrà ser sancionat d'acord amb les noves normes dictades per l'Administració.

c) Per la perillositat de l'acte queda prohibida l'entrada al recinte de la "cordà" sense anar apropiadament vestit.

7ena. - Coordinació: la regulació del desenvolupament de la "cordà" estarà a càrrec de la penya El Coet.

La cordà.

Normas de la "Cordà"

1ª - El recinto quedará cerrado en la plaza Mayor a la altura de la calle Mayor y la calle Nueva, y quedará libre la calle Mayor y la calle Santa Bàrbara. Se dejará un pasillo detrás de los arcos para poder ir de la calle Mayor a la calle Nueva.

La plaza Mayor se cerrará a la altura del bar Balbino y la plaza del Progreso, a la altura de Caritas.

JULIAN LLADOSA

2ª - Horario de 2 a 4 de la madrugada

3ª - Servicio de bebidas dentro del recinto, organizado por la Penya el Coet.

4ª - Accidents: habrá en la planta baja del Ayuntamiento un botiquín de primeros auxilios.

5ª - Distribución de cohetes: la entrega de la totalidad de los cohetes se hará a las 1.50 de la madrugada en la esquina de la plaza Mayor. No se repartirán más cohetes a lo largo de la "cordà".

6ª - Prohibiciones:

a) Quedan prohibidos los cohetes de una sola salida, así como lanzar cohetes fuera de los límites establecidos.

b) Los daños materiales y personales serán responsabilidad del infractor, quien podrá ser sancionado en conformidad con las nuevas normas dictadas por la Administración.

c) Debido a la peligrosidad del acto queda prohibida la entrada al recinto de la "cordà" sin ir vestido de manera apropiada.

7ª - Coordinación: la regulación del desarrollo de la "cordà" estará a cargo de la peña El Coet.

Clavaris de la Divina Aurora 1996

Visions d'infantesa

Àngel Gil Pontestad.
PRESIDENT

Vicente Arcís Chaqués.
VICEPRESIDENT

Javier Grau Clérigues.
SECRETARI

Ximo Marqués Duart.
TRESORER

Salvador Garrido Rosa.
TRESORER

José María Arcís Garcés.
TRESORER

Enrique J. Lerma Domingo.
DELEGAT DE RIFES

Iván Ballester Segrera.
DELEGAT DE RIFES

Nicomedes de la Fuente Maza.
DELEGAT DE FESTES

Eduardo Clérigues Perpifà.
DELEGAT DE FESTES

Salvador Costa Cucó.

Juan Carlos Ferriols
Fajardo.

José Antonio Santos Ferrá

Israel Carmin Burrea

Juan Enrique Camarasa
Santacufemia

David Moreno Romay

Vicente Ferrando Gasp

Rubén Rovira Cerdá

Eliseo Alepuz Hernández

Salva Francés Grau

Miguel Ángel Gómez
Madrid

Fede Bosch Añó

Óscar Cardete Abad

Tino Gisbert Cuenca

Salva Albuixech Llacer

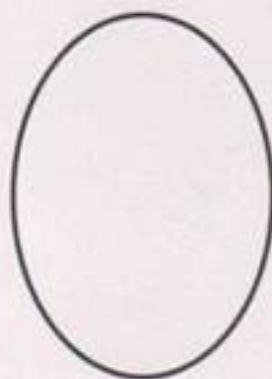
Carles Albuixech Sancis

Carlos Roig Pellicer

Francisco Terrés Caballero

Juan Manuel Gilbert Cascales

José Tomás Ballesster

Jorge Martínez Calatayud

José Ángel Gómez Duart

David Magraner Escotia

David Palop Gilbert

Ángel Martínez Ciscar

Ángel Vaquer Llacer

Jesús Rovira Mateu

Vicente Herrero Bosch

Salva Dorà Abellà

Paco Rovira Mateu

Óscar Pastor Ferrer

Nacho Ciscar Piles

Justo Cerdà Lloret

Vicente Mengual Lliscer

Antonio Cucó Ortiz

Luis Martí Añó

Pablo Morillo López

Els clavaris vos saluden:

Como un año más, los Clavaris de la Divina Aurora, van a celebrar una serie de actos en honor a las fiestas patronales. Durante todo un año nos hemos estado sacrificando haciendo fiestas, loterías, rifas, entre otras cosas, con el fin de recaudar beneficios para poder celebrar esas Fiestas Patronales que tanto deseamos todos.

También quiero agradecer a todas aquellas personas que gracias a ellas ha sido posible que funcionase todo tan bien.

Ya sólo me queda invitar a toda la gente de Benifaió, y a toda la gente de los alrededores, a que conozcan y se diviertan en nuestras Fiestas Patronales.

FELICES FIESTAS. Sin más:

Angel Gil

Clavaris de la Divina Aurora

L

a

p

l

a

ç

a

M

a

j

o

r

La
plaça
de

49

BENIFARDÓ
EN
FESTES

l' Àngel

La
plaça
de
la

en mla u l a d a

*La
finca
del
"Puro"*

L'estació

*del
tren*

Col·laboracions: Maiques i Lladosa

Amparo la Roca guardant la Font

JOAN CALATAYUD

Carta para Amparo

Piles Sanchis, *la Roca*

Direcció: el cielo. Zona central.

Calle y número: ¿para qué? ¿Si arriba la conocen todos!

Sello: ninguno. A Amparo no le cobran.

¡Hola, Amparo!

Mira: siempre me ha gustado observar, estudiar y tratar de deducir cómo son por dentro las personas cuyo perfil humano me ha llamado más la atención. La escuela de la vida, sencilla y complicada a la vez, me ha enseñado más que los montones de libros que, desde mi niñez, devoré con desordenado afán.

En los libros buscamos la sabiduría. Y la sabiduría emerge de las personas y las cosas más sencillas. De lo simple y natural. Sólo hay que observar con tolerancia y comprensión.

Tú, Amparo, fuiste uno de los héroes de mi niñez. No puedes imaginar, cómo, aquel mocosito que merodeaba por tus dominios, te

observaba, y casi te disecaba, en su incipiente tendencia de conocer por dentro observando lo de afuera.

El lavadero era para mí como un enorme mar. Los pozales y los lebrillos eran tus bajeles, tus barcos perfectamente ordenados, siempre en revistable formación. Tú eras el capitán omnipotente. Llevabas una horca para pinchar el jabón que se le había escurrido bajo el agua a alguna señora, y parecías el dios Neptuno con su tridente emergiendo de las aguas. Es evidente que en todo esto jugaba su papel mi fantasía, pero así te veía y así te recuerdo.

Algunas veces iba a traerle el capazo de la ropa a mi madre al lavadero, a "la Font", y me quedaba jugando con otros niños, botando nuestros barquitos de papel, esperando que nuestras madres terminaran su fregoteo. ¡Menudo vapuleo le daban a la ropa, dale que dale, con los puños! Primero la mojaban y la enjabonaban restregándola después contra el

banco acanalado, con toda su energía. Y no contentas con esto, para escurrirles el agua que quedaba, retorcián la prenda como cuello de enemigo.

A mi me gustaba observar como iban llegando las mujeres al lavadero. Era algo parecido al desfile de las laboriosas hormiguitas que acarrear objetos superiores a sus fuerzas. El capazo repleto sobre la cabeza, sujetado con una mano. En la otra mano el pozal con el jabón, la lejía, el "blavet" y no sé que cosas más.

Afluyan por todas las calles adyacentes. Al entrar al lavadero procuraban instalarse en la calle central, donde podían lavar de pie. Si se instalaban en la circunferencia exterior, o en la acequia, tenían que estar arrodilladas. Algunas tenían predilección por un determinado lugar y siempre se las podía ver en el mismo sitio.

Al amanecer ya estabas tú sobre el bordillo del lavadero, allá al fondo, erguida, estática, vigilando el asentamiento de las mujeres, como vigía que atisba cualquier irregularidad sobre la rugosidad de las aguas.

Alta, delgada, enérgica, pelo y tez rubio rojizo, ojos pequeños, escrutadores, profundos; pelo liso, frente estrecha, labios que se aprietan ante la más mínima preocupación, brazos largos, de remero, delantal anudado a la espalda y alpargatas. Tu atuendo era sencillo pero limpio, pulcro.

Toda tu personalidad emanaba de tu rostro y de tu porte de apariencia altanera y seca, de tu energía exultante. Pero toda aquella apariencia de vikingo orgulloso se te venía abajo ante el dolor ajeno. Tu rostro se dulcificaba y las lágrimas brotaban con facilidad. Eras confidente y paño de lágrimas para muchas de tus clientas: "Mira, Amparo, que no tengo un céntimo; fíame una pastillas de jabón". Eran tiempos de posguerra, de pobreza sangrante.

Tú entregabas un pedazo de jabón que otra había dejado por olvido. Lo camuflabas discretamente debajo del delantal, "Toma; no me pagues con nada". Las mujeres pagaban un módico alquiler por los lebrillos, y tú sabías muy bien cuando tenías que hacerte la desentendida si no te pagaban. Sentías amor por todas tus clientas. Cuando alguna, más pudiente, dejaba las sobras del jabón, la lejía o alguna otra cosa, tú lo recogías y sabías muy bien lo que tenías que hacer con ello. Y bien que lo

Amparo la Roca pintant la Font

hacías.

Cuando las mujeres estaban ya colocadas en sus sitios de costumbre, dabas una vuelta para recoger los encargos de material que te hacían. Según el día y la hora sabías quién faltaba, "falta María, ¿estará enferma?". En ese momento entraba María sonriente y tú la ayudabas a aposentarse en su sitio.

Cualquier noticia, por insignificante que fuera, daba la vuelta al lavadero en un instante. Era algo así como esos misteriosos mensajes que se dan las hormigas cuando en rápido acercamiento de sus cabezas se comunican algo sin dejar de correr. La noticia daba la vuelta al ruedo exterior del lavadero, se incrustaba en la calle central, por uno y otro lado, y desembocaba en la acequia para perderse y dar lugar a otra... "¿Sabes quién se casa de penalti?"; "¿Sabes quién ha reñido con el novio?"; "José se ha declarado a Inés, la viuda, y le ha dado calabazas"...

Pero tú no prestabas atención a los chascarrillos. Para ti todo el mundo era bueno y no cabían burlas, ni comentarios retorcidos. Adoptabas un aire distante y seguías con tu trabajo. No ocurría lo mismo si la noticia era dolorosa. Entonces si que escuchabas, inquirías hasta el más mínimo detalle "¿Pobreta!", exclamabas, y las lágrimas decían lo demás.

Recuerdo un día en que cayó al agua un niño pequeño. A la madre le entraron los nervios y no fue capaz de tirarse al agua. Pero allí estabas tú, como siempre, en tu sitio. Diste un salto, metiste la mano y sacaste a flote a la chorreante criatura. Después le apretaste el

vientre y el pecho, y el niño vomitó toda el agua enjabonada que se había tragado. La madre te abrazaba emocionada, "¿cómo te voy a pagar esto?"

De ninguna manera, Amparo. A tí no se te podía pagar. Cumpliste tu deber y basta. Tú no buscabas halagos ni recompensas. Tú solo sabías de amor... de humanidad... ¿a cuántos salvaste, Amparo? ¿cuántas madres te abrazaron? Ni tú lo sabías. ¿Cuánto material diste sin cobrar, tú, que muchas veces no tenías nada que poner a la mesa para tus hijos? ¡Dios mío; qué grandeza de alma! ¡qué gran señora fuiste en tu sencillez!

A esta alturas ya habrás cobrado lo que merecías. Quien sabe corresponder con justicia, ya te habra situado en la zona central de su cielo, como dijimos en la dedicatoria, y tú serás allí la reina que mereciste ser aquí.

Sería difícil encontrar a otra persona que haya amado a tanta gente y tan indiscriminadamente como amaste tú a los tuyos, a tu pueblo. Pero tu amor cayó en el vacío y, este pueblo, años después, te recuerda con el mismo amor que sembraste.

En casa de tus hijos, a quienes he visitado recientemente, estás presente y omnipresente. Me han enseñado fotos, poesías dedicadas a tí, me han contado mil cosas y, como vulgarmente se dice, "les cae la baba" hablando de tí. Ellos saben, afortunadamente, la madre que han tenido. Has dejado rastro de amor imborrable en sus corazones.

Pero volvamos al lavadero, "a la Font". Allí he visto una plaza dedicada recientemente a tu memoria y me ha emocionado. Allí está la casona que fue tu hogar, donde criaste a tus hijos contra viento y marea, contra muchos vientos y muchas mareas. Allí recibiste las confidencias de otras mujeres, que te contaban sus cuitas, y tú fuiste su paño de lágrimas. Ellas descansaban en tí. Y tú, con los bolsillos vacíos, la despensa despejada, pero el corazón lleno, sabías consolar olvidándose de tus propias penas, que no fueron pocas...

El lavadero me parece ahora pequeño. De niño me parecía más grande, más "mar". Recuerdo un día en que las mujeres aprovecharon la visita del señor alcalde al lavadero para pedirle que les pusiera una radio con altavoces, y éste les prometió que la pondría de inmediato. A los pocos días ya se oían los sonos de las canciones de moda, las dedicatorias, los anuncios de *Norit el Borreguito*, etc.

aunque cada cual tuviera sus penas royéndole las entrañas, los niños siguieran cayendo al agua, y tú siguieras rescatándolos. La vida es así de compleja y variopinta.

También recuerdo el día que fui a visitarte. Me acompañaba mi esposa, que ahora está contigo en la otra dimensión, en el verdadero Hogar. Tú no te acordabas de mí y querías conocerme a causa de que te mencioné en un artículo anterior.

Conocías mucho a mi madre. Te mostraste muy agradecida y me llenaste de alabanzas que yo no merecía, pues, la verdad, sólo dije que tenías el corazón de elefante y que habías salvado a muchos niños. El mérito era tuyo y no mío.

Tú nos besaste a los dos porque, al fin (dijiste) alguien se había acordado de tí. Jamás cobre tanto por tan poco trabajo. Ese día volví a comprobar que tenías el corazón generoso y que siempre dabas más de lo que recibías.

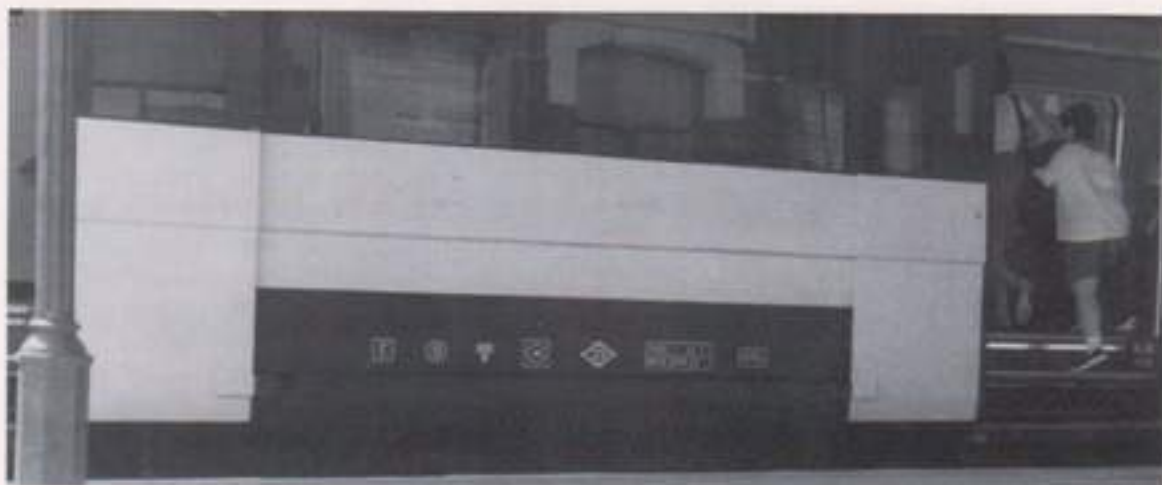
Ya ves, Amparo... seis años han pasado desde que nos dejaste, y el olvido no ha podido contigo. Sigues presente en los corazones de los tuyos, que somos todos. Es imposible pasearse por el jardincillo del lavadero sin verte con los ojos del corazón. Tú estás allí, como estuviste siempre, aunque ahora no se te pueda ver. Este lavadero, ahora una reliquia de nuestro pasado reciente, no tendría sentido histórico si no estuviera unido al nombre de Amparo, la Roca.

Me gustaría que acogieras esta carta como un homenaje, no mío solamente, sino de los tuyos, de todo el pueblo, para el que eres un recuerdo vivo. Nos dejaste siendo una enérgica joven de ochenta y tres años. Un 26 de julio, en plena calina, cerraste los ojos, plácidamente, y te fuiste sin despedirte, ¿para qué?, ¡si te ibas a quedar en nuestros corazones! Y los ángeles hicieron lo demás.

Te diría muchas más cosas, Amparo, pero no diría nada que no supieran todos. Fuiste honesta, trabajadora, buena, valiente ante los avatares de la vida, dura "como una roca". Fuiste la mujer vikingo de mis fantasías infantiles.

Que te encuentres "Allá" como yo creo que te mereces. ¡Chao amiga! Hasta luego.

Remitente: Remigio Esteve, un admirador.

La estación.

JULIÁN LLADOSA

El loco de la estación

Sentado en un banco
su espera no tiene horario
su mente en blanco
no conoce calendario
acude diariamente
a la vieja estación
donde un día muy distante
el tren se llevó su ilusión
su psiquismo perturbado
sin noción de tiempo
espera confiado

de aquel tren el regreso
el paso veloz de los años
no le puede convencer
que vive en el pasado
que hoy no es ayer
más él sigue ensimismado
aguardando sin desfallecer
que en un momento dado
regrese su tren.

Vicente Martí Adam

Safanoría.

JULIÁN LLADOSA

La noria

Chirriante y quejumbrosa
al empuje del asno cansino
giraba lenta la noria
a orillas del camino,
balanceando sus esquilones
embellecía el paisaje
entre suspiros y canciones
del humilde campesino,
hoy la noria ya no gira
no lo puede hacer
el asno de ella ya no tira
fue sustituido también,
la evolución y el progreso
no detienen su avance
creando un proceso
más incierto y preocupante.

Vicente Martí Adam

Gente del pueblo

Había nacido en Turís y se llamaba Antonio Ruiz Campos, pero todos lo conocían con el sobrenombre de **Toledo**, con que fue rebautizado por sus amigos, dado el parecido con un famoso futbolista de aquella época que así se llamaba.

Era un hombre más bien bajo de estatura con un cuerpo musculoso y una fortaleza poco común, que demostró en numerosas ocasiones. De carácter extrovertido, amigo de todo el mundo, era dado a hacer apuestas en las que siempre intervenía personalmente. Se ganaba la vida desde muy joven vendiendo vino por los pueblos cercanos a Turís, entre los que se encontraba Benifaió, al que acudía dos veces a la semana con su carro tirado por un "macho" cargado de pellejos llenos del vino que vendía.

Se casó en Benifaió, donde fundó su familia y estableció su negocio de venta de vino. Gran aficionado a los toros, intervino en varias becerra-das, pero donde más se distinguió fue en los toros de calle durante las fiestas de los pueblos donde siempre era el primero en derribar a la vaquilla de turno. De entre las apuestas que continuamente hacía, relataré cuatro que me vienen a la memoria. Cierta día al anochecer se encontraba sentado al pie de la subida que la carretera del Marquesado a Benifaió tenía, al paso a nivel del ferrocarril frente a la central hidroeléctrica entre las calles Mendoza y San Pedro. La carretera era de tierra con continuos y numerosos baches que llegaban hasta la propia vía del tren. Los labradores que regresaban del campo se preparaban junto a **Toledo** que tenía el carro sin el "macho", cargado con unos pellejos y que según decía, había tenido que llevar él mismo desde Llombai por haber vendido el mentado "macho". Algunos se prestaron a ayudarlo a arrastrar el carro hasta subirlo a la vía férrea, cosa que **Toledo** rehusaba porque decía poder subirlo perfectamente. Surgieron las apuestas y después de algunas palabras al respecto y pequeñas discusiones, **Toledo** pide que se carguen doscientos kilos más al carro. Se cargaron unas calabazas moriscas más o menos con ese peso y comenzó la prueba. Corrió el "correjo" del carro, se lo puso en los hombros y con las manos aprisionó las barras del carro.

Algunos de los hombres nivelaron el peso de la carga según les indicaba el héroe. Le ayudaron a

mover el carro y se lo dejaron para que comenzara la ascensión. A medida que se zigzagueante andadura, evitando los baches más profundos, iba ascendiendo, hasta los que apostaban en contra se unieron con sus gritos de ánimo a los demás espectadores. Nadie sabe el tiempo que duró la prueba pues no llevaban reloj ninguno de los presentes, pero cuando sudoroso y cansado subió el carro a la vía, todos a una lo aclamaron, pues había hecho lo que parecía un imposible.

En otra ocasión surgió la apuesta almorzando, alguien apostó que no podría llevar el carro cargado con ocho sacos de harina de 100 Kilos cada saco, o sea 800 Kilos. La carretera de tierra estaba intransitable de barro y con gran número de baches, y tenía que llevar el carro con la carga en menos de un cuarto de hora, desde el lavadero de Benifaió hasta el ayuntamiento de Almussafes. Hubo gran expectación entre la gente, y las apuestas empezaron a surgir. **Toledo** empezó su andadura y el camino fue acortándose, con lo que llegó antes de la hora prevista. La gesta más extraordinaria la verificó a últimos de la década de los cuarenta en el día de San José. La apuesta consistía en llevar un pellejo lleno de aceite desde la plaza del Caudillo de Benifaió a la del mismo nombre de Valencia, unos veintidós kilómetros. La dificultad más grande que tenía que superar, más que el peso (50 kilogramos) o la distancia que ya eran importantes, era el balanceo que tenía que soportar en todo el recorrido, ocasionado por el desplazamiento del aceite dentro del pellejo por el movimiento del hombre al caminar y que fácilmente podría desequilibrarle, derribándolo incluso al menor descuido. Le ataron el pellejo a la espalda equilibrándolo según las observaciones del portador, y una vez bien sujeto se dio la salida. Solamente podía hacer cuatro descansos desde la salida a la llegada, pero sin apoyar la carga en el suelo. Acompañado por varios seguidores que hacían de jueces montados en bicicletas, empezó la odisea. Paró la primera vez en Silla en un asiento de

Toledo.

la parada del tranvía durante unos minutos, la segunda vez paró en la Cruz Cubierta y la tercera al llegar a la plaza del Caudillo. En esta plaza se hallaba concentrada gran cantidad de gente que había acudido, en su mayoría, por ser el día de San José, atraídos por los festejos falleros. También se encontraban gentes de Benifaió que fueron para ver si se efectuaba el recorrido y resultaba vencedor **Toledo**.

Cuando éste llegó a la plaza, acompañado por los ciclistas que habían salido con él de Benifaió y varios guardias municipales que ayudaban a abrirle paso entre la gente, los que estaban más cercanos a él empezaron a aplaudirle. **Toledo** se pasó un buen rato de pie hasta que le dejaron un callejón entre la gente, ésta fue su tercera parada. Mientras la proeza iba corriendo de boca en boca y cuando reanudó de nuevo la marcha, a su paso en las dos vueltas que dio a la plaza del Caudillo, fue constantemente aplaudido, para, al finalizar y una vez retirada la carga que llevaba, dio otra vuelta, pero a hombros de sus amigos y admirados espectadores. Ya sentado y con una sonrisa socarrona de felicidad comentaba que había parado tres veces antes de finalizar la prueba, en cuyo final paró la cuarta y definitiva. Mientras, había bastante gente intentando transportar la carga unos pasos, pero a los dos o tres pasos como máximo renunciaban al comprobar su impotencia.

Aún subió en otra ocasión, cargado con un saco de harina de cien kilos, desde el ayuntamiento de Cullera al castillo, a través de una senda montañosa. En ningún momento alardeó de las pruebas en que había vencido al imposible, y siempre estuvo dispuesto a emprender cualquier apuesta y ganarla.

Vicent Urios

55
BENIFAÍO
EN
FIESTAS

Llibre de les Festes de 1926

56

BENEFICIS
EN
FESTES

*Grandes Fiestas Populares
Que dedica el Ayuntamiento
de Sanjaume, en acción de gracias,
a su Patrona Santa Bárbara
del 25 al 29 de agosto de 1926*

Programa oficial

DIA 18

Al amanecer, vuelo general de campanas, disparo de balas y

PASACALLE

por el Dilettosero y Banda de Música de esta villa.

A las diez:

REPARTO DE LIMOSNAS A LOS POBRES

en la Casa Ayuntamiento.—A las once, vuelo general de campanas, disparo de balas, traca y

Comida a los pobres de esta localidad

por los clérigos de San Francisco, en la Calle Mayor.—A las doce, entrada de la laureada Banda de Música.

Artística Musical de Alginet

que dirige el ilustrado e inteligente profesor Don Pascual Pons Chert.—A las veinte y media, vuelo general de campanas, disparo de

balas y pasacalle por el Dilettosero y Banda de Música de Alginet, y de esta localidad, dirigida esta última por el profesor Don José Rodríguez.—A las veintidós y media.

Concierto

por las dos referidas Bandas de Música, interpretándose, al final, una grandiosa

Traca en colores

por el afamado pirotécnico de Gifre, Don Luis Rovocha.

DIA 19

Fiesta que celebra el Ayuntamiento en acción de gracias a

Santa Bárbara

Patrona de esta población.

Al toque de Alia, disparo de balas y traca por el Dilettosero y las dos mencionadas Bandas ARTÍSTICA MUSICAL de Alginet, y por la de esta villa.—A las once,

REPARTO DE LIMOSNAS A LOS POBRES, en la Casa Ayuntamiento.

A las diez,

Solemnísima función religiosa

interpretándose a gran orquesta la de su NIÑERO, del Padre Batall, por prototomos de la

Stilística de Valencia, al tener señor Alia y al bañ señor Cortis

estando encargado de conducir las alcoras de la Patrona, el

M. I. Sr. Dr. D. Gaspar Archent, Conde de la Reputación Basilia.

A las once, vuelo general de campanas, disparo de balas y grandiosa.—A las doce, media.

Concierto

en la Plaza Mayor, por las mencionadas Bandas de Música, ARTÍSTICA MUSICAL DE ALGINET, y la de esta villa, que interpretarán las más elegidas obras de su repertorio.—A las veinte y media, solemnísima.

Procesión General

que recorrerá las principales calles de la población, con asistencia de las Autoridades. A la entrada de la misma en la Iglesia, se disparará una TRACA EN COLORES. El templo parroquial velará extraordinaria iluminación y canto.—

A las veintidós, se disparará un cohete y artificio.

Castillo de Fuegos Artificiales
coordinado por el presidente provincial de Coella, Don Luis Bonch.

DIA 20

Fiesta a la Divina Aurora
por sus devotos

Al amanecer, vuelo general de cohetes y disparo de bolas.—A las diez.

Reparto de "Murta"
por las calles de la población, con artísticos GRUPOS y las dos referidas Bandas de Música. A las diez, solemnidad religiosa, con orquesta y coro a cargo del mencionado cuadro sagrado.

R. I. Sr. Dr. D. Ramón Soler Espi
Cofrade de la Coella de Coella

A las diez.

DISPARO DE TRACA CON SORPRESAS
A las doce.

Concierto
por las dos mencionadas Bandas de

Música.—A las veinte y media.

Procesión General

A las veintidós y media.

Concierto

por la Banda de Música de esta villa. A la una de la madrugada.

DISPARO DE FUEGOS ARTIFICIALES

DIA 21

Al amanecer, disparo de bolas y pañuelo, por la Banda de Música de esta villa. A las diez y media, gran festival infantil en el que se otorgará dos cartillas de ingreso de 1.000 pesetas cada una para doce matrimonios al año y nada por los nacidos el día 19, fiesta a la Patrona Santa Fátima, o más próximas anteriores a dicho día.—A las veinte y media.

Verbena

elevación de globos aerostáticos, y al final se disparará una traca.

DIA 22

Al amanecer, disparo de bolas y pañuelo por la Música de esta villa.—A las diez, disparo de una gran traca.—A las doce.

Gran Cabalgata

artístico y alegórico, que recorrerá las principales calles de la población.—Se concederán valiosos regalos a las mejores grupos. Catorce premios en metálico para los mejores cohetes. Primeros de 100 pesetas; segundos, de 75; terceros, de 50; y cuartos, 25.—A las veintidós y media.

Verbena

y elevación de globos aerostáticos, finalizando con una traca.

NOTA—Se concederán valiosos premios a los mejores bañadores de Música, peñados y pareja de baile que tomen parte en las dos verbenas.

El jurado que concederá los premios y regalos estará integrado por los dignos señores que forman la Comisión de Fiestas: Don Antonio Pons, Don Vicente Vila, Don Francisco Dami y Don Abelardo Soler.

BENIPAL a 5 de agosto de 1906

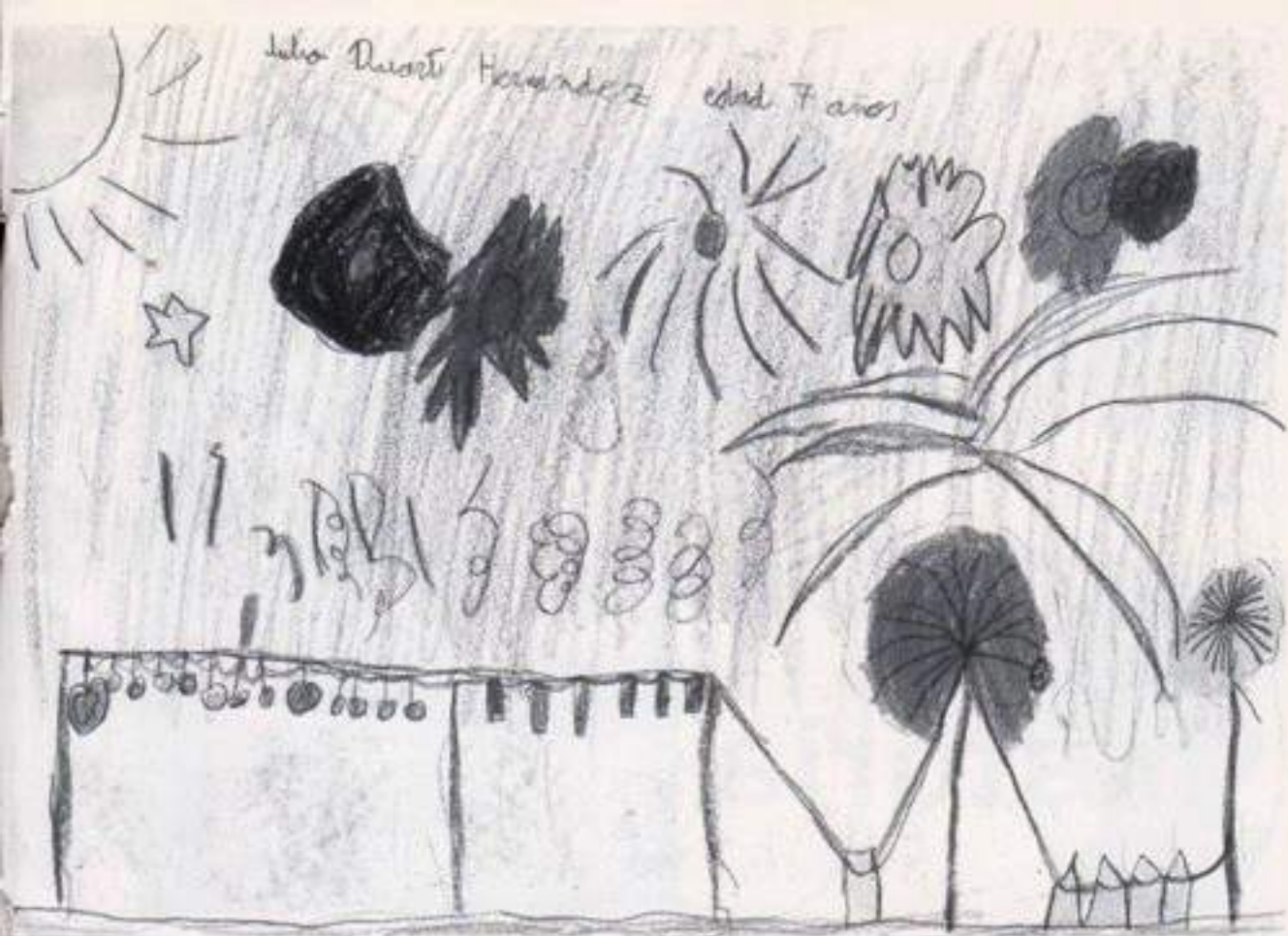
D. Dami, **D. Francisco,**
José Carbonell **Vicente Espigares**

Quedan los dos de Benipal a Puerto Polanco en el plano de las cosas que han de conocerse, por lo que de las cosas que en el 1.º Ayuntamiento de Benipal.

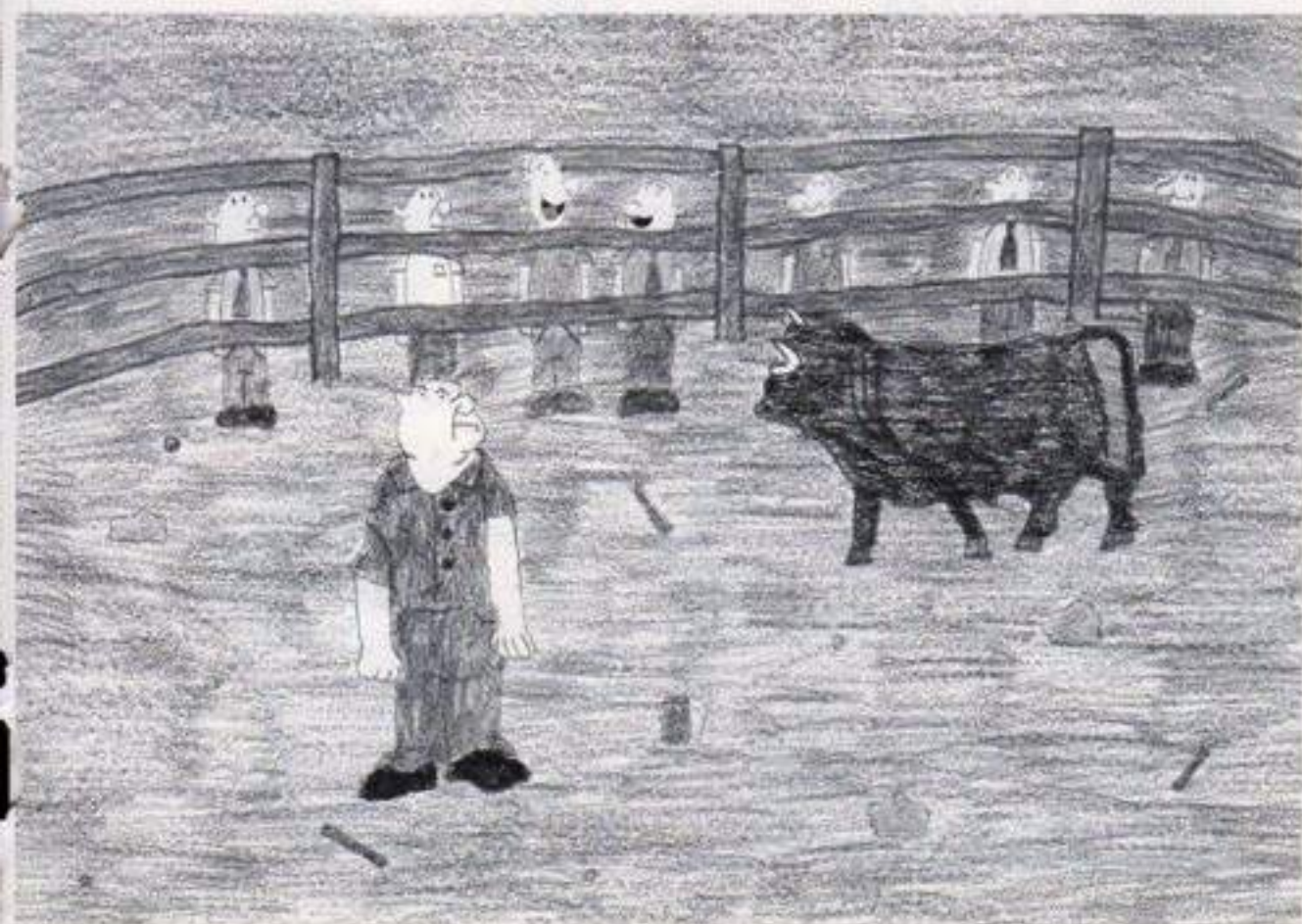
Volem fer una crida a tots aquells que tinguen llibres de les festes anteriors a 1971 per a que es fiquen en contacte amb la Comissió de Cultura. El que tractem és d'anar editant els proxims anys els llibres de festes de fa més de 25 anys.

També ens agradaria rebre aquells llibrets que recullen exclusivament la informació dels actes dels clavaris de la Divina Aurora.

Julio Duart Hernández, 7 anys

Enrique Gascó Marco, 10 anys

La nostra història

vista

**pels
alumnes
del
Col·legi
Santa
Bàrbara.**

... Egipcios del Fayum
vinieron
y en este lugar
vivieron.

Egipcios de "Fayum"
vingueren
i a aquest lloc
vingueren ...

... También llegaron
de Roma
lo cual
no es ninguna broma.
Aplegaron fins de Roma
la qual cosa
no és cap broma ...

... Mucho tiempo
aquí estuvieron
y su cultura
nos dieron.

Molt de temps
ací van estar
i la seva cultura
ens van donar ...

... Por acequias y campos
regaron
y muchos productos
cultivaron.

Per les acequies
els camps regaren
i molts productes
cultivaren ...

... Os digo de buena ley
que de Aragón
vino el rey.

Ver dic amb bona raó
que el rei
vingué d'Aragó...

... Todos juntos trabajamos
cristianos y mahometanos.

Tots plegats anem
a treballar
tan xi com cristians
com mahometans...

... Los árabes trabajadores
hicieron de estas tierras
un vergel de flores.

D'aquestes terres,
els àrabs treballadors,
feren un vergel de flors...

Aquest reportatge fotogràfic és la recopilació de la història del nostre poble narrada pels xiquets del Col·legi Públic Santa Bàrbara.

Aquest treball, junt a altres, fou exposat al mes de juny a aquesta escola.

L'escola d'estiu

63

BENEFICIÀRIS
EN
FESTES

Taller d'educació vial

JULIÀN LLADOSA

L'any 1990 va sorgir des de la Regidoria de Serveis Socials la idea de l'Escola d'Estiu, ja que amb l'arribada de l'estiu els menuts es troben amb molt de temps lliure, en el qual no saben ben bé què fer. Al principi l'Escola anava adreçada a xiquets de 8 a 14 anys, però des de fa un parell d'anys s'ha ampliat i comprén els xiquets de 6 a 14 anys.

L'Escoleta ha anat creixent poc a poc i s'ha adequat progressivament les necessitats del poble, a les inquietuts dels xiquets.

Al llarg d'aquests anys, l'Escola ha intentat que aquest mes de juliol siga un període durant el qual tots els xiquets canvien els esquemes educatius tradicionals, que han rebut sempre al col·legi, per una alternativa divertida, entretinguda, d'acord amb l'època estival.

L'Escoleta no pretén ser un jardí d'infants sinó tot el contrari, un lloc on el xiquet demane anar per iniciativa pròpia, perquè volen que el seu temps

de vacances escolars es convertisca en temps de oci, de joc,... però també en temps de formació, amb la motivació per a que aprofiten bé el temps lliure.

L'Escola d'Estiu es proposa ajudar els pares en eixa tasca tan important que té com a objectiu prioritari l'educació dels seus fills. Els organitzadors de l'escola pretenen que s'ho passen bé però al mateix temps intentem que aprenguen altres coses: treballar el fang, ceràmica, jardineria, educació ambiental, educació vial, normes d'higiene, salut buco-dental, cuina, esports, la història del poble, viure en tolerància i, a més a més, excursions

per a visitar llocs desconeguts per a ells.

Tot açò no seria possible si l'Ajuntament no posara a disposició dels organitzadors/es tots els recursos que te al seu abast per a portar endavant d'un mes exclusivament dedicat als xiquets que viuen a Benifaió.

La Regidoria de Serveis Socials, la Treballadora Social, la Coordinadora i l'equip de monitors i monitores donem les

gràcies a totes aquelles persones que desinteresadament han col·laborat d'alguna manera.

Una cordial salutació i bones festes.

Amparo Santonja Izquierdo

64

BENIFAIO
EN
FESTES

Taller de Medi Ambient

JULIÁN LLADOSA

Taller de fang.

JULIÁN LLADOSA

Taller de jardineria

JULIÁN LLADOSA

Tres xiquets venen de lluny

TERESA J. ROYRA

A l'Escola d'Estiu enguany hi trobem tres alumnes especials. Són tres xiquets que venen de lluny. Des de l'ex República Soviètica han arribat a Benifaió tres petits estudiants que han deixat llibres i ocupacions per gaudir d'un temps de vacances tot aprenent nous costums i comportaments.

El seu viatge, a més a més, és -almenys per a dos d'ells- una mena de teràpia curativa. Igor i Andrey provenen d'Ucraïna, una zona dissortadament coneguda per la seua central nuclear, la de Txernòbil. Tot i que no pateixen cap malaltia (els metges valencians quedaren sorpresos amb el bon estat de la boca d'Andrey), aquesta eixida els ajuda a oblidar un poc l'ambient de la seua regió i els val de rehabilitació ja que l'organisme infantil elimina ràpidament les partí-

cules radioactives en estar lluny de la zona afectada per la radiació nuclear.

Ucraïna 2000 és el nom del projecte que ha facilitat la visita d'Igor i Andrey. Darrere d'aquesta iniciativa trobem a l'ONG Abogados sin fronteras.

El cas d'Svetlana és diferent. Ella ha arribat ací gràcies al grup de Càritas de Picassent. Aquesta gent ja fa anys que duu xiquets de l'ex Rússia, però com a un projecte d'intercanvi cultural. Per a ella conèixer a Igor i a Andrey al seu mateix punt de destinació ha sigut una sorpresa i, segurament, tots tres hauran agraït el trobar algú amb qui poder parlar la mateixa llengua encara que els seus pares adoptius asseguruen que els xiquets no han tingut cap problema a l'hora d'integrar-se i fer amics.

65

BENIFAIO
EN
FESTES

Igor Grushevskiy, va néixer l'1 de juliol de 1985 a Butxa (Ucraïna).

Igor passa unes curtes vacances a Benifaió acollit per la família Tortosa i Pons. Només arribar Igor va celebrar el seu aniversari. Aleshores va començar a conèixer un ambient diferent del que habitualment viu a l'orfanat de Butxa.

"És molt carinyós, potser perquè li manca l'afecte dels seus pares", comenta Jesús Tortosa. Quan va arribar Igor pesava vint-i-nou quilos. Ara en pesa trenta-tres. I és que Igor s'ho menja tot!...

Possiblement Igor torne l'any que ve.

Svetlana Pkivalova no ve d'Ucraïna. Aquesta xiqueta de vuit anys ha sigut acollida per un matrimoni ja veterà amb açò d'"adoptar" xiquets a l'estiu.

Els Manent i Campos ja van tindre dos xiquets russos l'any passat i, com els va agradar, ara repeteixen.

Svetlana conviu a l'Escola i a casa amb una "germaneta" -la neteta del matrimoni- que té catorze mesos menys que ella.

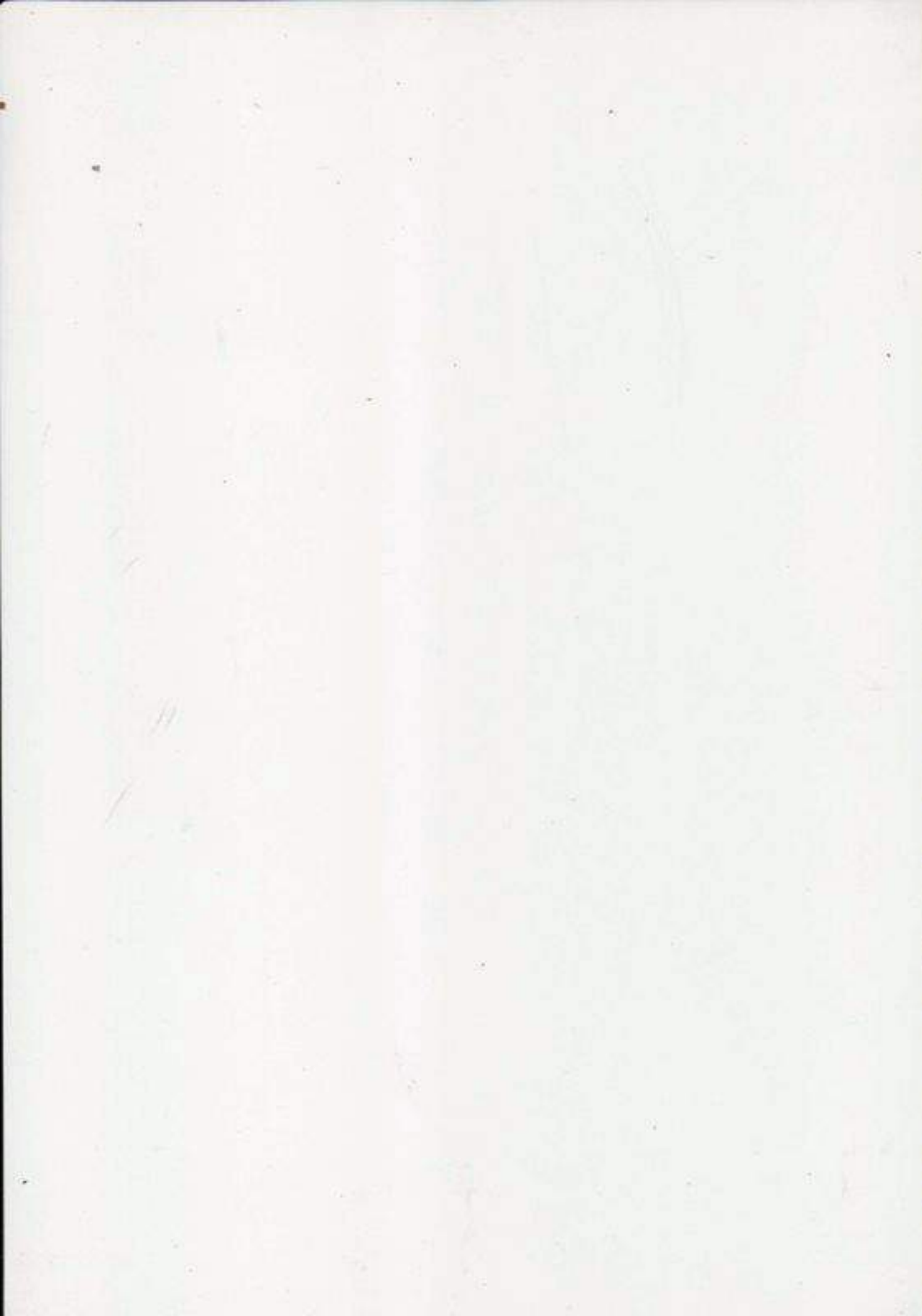
És carinyosa -com l'Igor-, educada -com l'Andrey- i té molta cultura. Tanmateix és incapaç de reconèixer el seu poble natal a un mapa...

Andrey Krivoruchko té vuit anys, tot i que al proper mes de setembre en farà nou. Com Igor, prové d'Ucraïna, però del poble d'Irpen.

Des del 29 de juny està amb la família Grau i Marqués, on comparteix aficions i deures amb una xiqueta i un xiquet de dessert i catorze anys respectivament.

"Andrey és un xiquet molt educat", assegura Juan Marqués. Li agrada nadar i jugar amb els amics, però quasi sempre fuig quan s'interessen sobre la seua procedència: no li agrada ser el centre d'atenció. És molt religiós i gaudeix ajudant en els treballs de casa.

xiquets

s
t
a
t
i
t
n
e

Ha acabat una temporada més de bàsquet en la qual el Club ha tindut tres equips en competició. Un equip en categoria masculina Sub 21, el qual acabà en una posició discreta ja que l'equip s'hagué de formar amb diversos jugadors juvenils i amb poca experiència.

L'equip de categoria femenina de 1ª provincial ha realitzat com sempre un bon paper i ha quedat classificat en tercer lloc en la fase regular i segon en la fase final.

I un equip en categoria masculina 1ª provincial, el qual ha destacat aquest any ja que ha quedat campió del grup centre i subcampió absolut de la categoria.

També cal dir respecte a la final que se celebrà a Benifaió gràcies al patrocini del M.I. Ajuntament, al qual estem molt agraïts.

Al marge del Club hauriem de comentar que enguany ha començat a funcionar l'Escola de Bàsquet, amb un total de 50 alumnes entre cadets masculins, cadets femenins, alevins i benjamins masculins. Tots ells han participat en les competicions que organitza la Generalitat Valenciana.

L'Escola ha constituït la seua pròpia directiva i està assistida en la part tècnica per entrenadors titulats en l'Escola d'Entrenadors de la Federació Espanyola de Bàsquet.

Miguel Àngel Lladro

Terminó una temporada més en la que el Club ha contat con tres equipos en competición. Un equipo en categoría masculina sub 21 que terminó en una posición discreta debido a que el equipo se

tuvo que formar con varios jugadores juveniles y con poca experiencia.

El equipo de categoría femenina de 1ª provincial ha realizado como siempre un estupendo papel y ha quedado clasificado en tercer lugar en la fase regular y segundo en la fase final.

Y un equipo en categoría masculina 1ª provincial que este año ha destacado al quedar campeón del grupo centro y subcampeón absoluto de la categoría.

También hay que decir en cuanto a la final que se celebró en Benifaió gracias al patrocinio del M.I. Ayuntamiento, al cual estamos muy agradecidos.

Al margen del club, cabe comentar que este año ha estado funcionando la escuela de basket con un total de 50 alumnos entre cadetes masculinos, cadetes femeninos, alevines y benjamins masculinos. Todos ellos han participado en las competiciones que organiza la Generalitat Valenciana.

La Escuela ha constituido su propia directiva y está asistida en su parte técnica por entrenadores titulados en la escuela de entrenadores de la Federación Española de Baloncesto.

Miguel Àngel Lladro

J A R A

El grup Jara és una associació juvenil sense cap ànim de lucre, formada per jòvens amb ganes de treballar amb i per als xiquets. Oferim una manera d'aprofitar el temps lliure dels xiquets de la població amb acampades de cap de setmana, excursions, tallers de manualitats, jocs, reciclatge de papers i, com a acte final del curs, un campament d'estiu. Ens reunim tots els dissabtes del curs al carrer san José de Calasanz, 2 per fer les activitats i ens dirigim a xiquets de 6 a 12 anys. Algunes de les eixides que hem fet són: una repoblació forestal a Tous, visita al Micalet, visita a la fira del Llibre... Intentem, puix, que els pertanyents a esta associació cresquen en la seua formació com a persones, vetllant en tot moment per la seua integració, coeducació, socialització, participació i contacte amb la natura.

Sonia Izquierdo.

El grupo Jara es una asociación juvenil sin ningún ánimo de lucro, formada por jóvenes con ganas de trabajar con y para los niños.

Ofrecemos una manera de aprovechar el tiempo libre de los niños de la población con acampadas de fin de semana, excursiones, talleres de manualidades, juegos, reciclaje de papeles y, para terminar el curso, un campamento de verano.

Nos reunimos todos los sábados del curso en la calle San José de Calasanz, 2, y nos dirigimos a niños de 6 a 12 años.

Algunas de las salidas que hemos hecho son: una repoblación forestal, una visita al Micalet, una visita a la Fira del Llibre, ...

Así pues, intentamos que los que pertenezcan a esta asociación crezcan en su formación como personas, velando en todo momento por su integración, coeducación, socialización, participación y contacto con la naturaleza.

Sonia Izquierdo.

ESCOLA D'ADULTS E.P.A.

Un any més l'Escola d'Adults de Benifaió aprofita aquesta oportunitat de dirigir-se a tots els ciutadans de Benifaió per a difondre més de prop la realitat de la nostra escola i de les directrius que cal seguir en el pròxim curs.

En primer lloc, felicitem a tots els nostres alumnes, els quals amb el seu esforç i ànsia de superació han aconseguit obtenir bons resultats. La nostra escola experimenta tots els anys un considerable creixement, amb una matrícula actual de 260 alumnes distribuïts en els diferents nivells i activitats que la nostra escola fa:

- Primer cicle: alfabetització i neolectures (iniciació i afiançament de la lecto-escritura i càlcul).
- Segon cicle: educació de base.
- Tercer cicle: graduat escolar.
- Postgraduats: anglès (iniciació i perfeccionament de l'idioma). Valencià elemental, mitjà i superior, per a poder presentar-se a les proves de la Junta Qualificadora de Coneiximents de València.

Paral·lelament a estes activitats acadèmiques es desenvolupen altres de caràcter cultural. Com ara xarrades, col·loquis, eixides al teatre, al Palau de la Música, viatges culturals, etc.

Cal destacar la bona acollida que ha tingut el curs d'informàtica dut a terme per primera vegada i les perspectives de fer progressius estos cursos.

Com a novetat tenim la intenció d'incloure, amb el suport del nostre Ajuntament, un taller de fotografia i la possibilitat de preparar als alumnes per a les proves lliures de F.P. I (Sanitària, Administratiu, Electricitat, Puericultura,...).

ESCUELA DE ADULTOS E.P.A.

Un año más la Escuela de adultos de Benifaió aprovecha esta oportunidad de dirigirse a todos los ciudadanos de esta localidad, para dar a conocer más de cerca la realidad de nuestra escuela y la directriz que se tiene que seguir en el

próximo curso escolar.

En primer lugar, felicitamos a todos nuestros alumnos que con su esfuerzo y ansia de superación han conseguido obtener buenos resultados.

Nuestra escuela experimenta año tras año un considerable crecimiento con una matrícula actual de 260 alumnos distribuidos en los diferentes niveles y actividades que nuestra escuela presta. Estos niveles son:

- Primer ciclo: alfabetización y neolecturas (iniciación y afianzamiento de la lecto-escritura y cálculo).
- Segundo: educación de bases.
- Tercer ciclo: graduado escolar.
- Posgraduados: inglés (iniciación y perfeccionamiento del idioma). Valencià elemental, mitjà i superior, para poder presentarse a las pruebas de la Junta Qualificadora.

Paralelamente a estas actividades propiamente académicas, se desarrollan otras de carácter cultural como charlas, coloquios, salidas al teatro, al Palau de la Música, viajes culturales, etc.

Cabe mencionar la buena acogida que ha tenido el curso de informática llevado a cabo por primera vez y las perspectivas de hacer progresivos estos cursos.

Como novedades pretendemos incluir con el apoyo de nuestro Ayuntamiento, un taller de fotografía y la posibilidad de preparar para las pruebas libres de F.P.I. (Sanitaria, Administrativo, Electricidad, Puericultura,...)

BENIFA-KARATE

La asociación de Karate Shotokan **BENIFA-karate** continúa su trayectoria un año más desde que empezó en 1992.

La enseñanza del karate consiste principalmente en la formación de la persona hacia el respeto con los demás, la superación y el esfuerzo, el autocontrol, la seguridad, la autodisciplina...

El verdadero objetivo, el objetivo final del karate reposa, no en la victoria o en la derrota, sino en el perfeccionamiento del carácter de sus practicantes.

Esta actividad puede ser practicada por gente de cualquier edad y sexo.

Joan Calatayud Durán 2º Dan Shotokan

AMES DE CASA "TYRIUS"

Al mes de març de 1996, es celebrà el XX Aniversari de la nostra associació. En esta Delegació Local de Benifaió, entre altres actes, s'acordà nomenar a Santa Bàrbara com a patrona de la nostra entitat. Per este esdeveniment, i fent-li honor, es celebrà una solemne eucaristia.

Per a exaltar tan lloable ocasió i satisfer el desitjos de la Junta Rectora Local, n' Encarna Gadea Ciscar, dona de l'alcalde, donà a esta associació una imatge de Santa Bàrbara i se li nomenà padrina de la benedició que es realitzà al llarg de la celebració de la Santa Misa, amenitzada amb la magistral actuació del Cor Parroquial. A estos actes convidarem, i foren honrades amb la presència de la nostra presidenta provincial n'Asunción Francés, de les ex presidentes locals, na Luisa Cantarino; na Maria Rodrigo i na Mercedes Bosch i na Dolores Bartual, i també les nostres digníssimes autoritats.

AMAS DE CASA "TYRIUS"

Durante el mes de marzo de 1996, se celebró el XX Aniversario de nuestra asociación. En esta Delegación Local de Benifaió, entre otros actos, se acordó nombrar a Santa Barbara como

patrona de nuestra entidad. Para este acontecimiento, y en su honor, se celebró una solemne eucaristia.

Para enaltecer tan loable ocasión y satisfaciendo los deseos de la Junta Rectora Local, doña Encarna Gadea Ciscar, esposa del alcalde, donó a esta asociación una imagen de Santa Barbara y se le nombró madrina de la bendición que se realizó durante la celebración de la Santa Misa, engalanada con la magistral actuación del Coro Parroquial. A estos actos invitamos, y fuimos honradas, con la presencia de nuestra Presidenta Provincial, Doña Asunción Francés, de las ex presidentas locales, Doña Luisa Cantarino; Doña María Rodrigo; Doña Mercedes Bosch y Doña Dolores Bartual, como también de nuestras dignísimas autoridades.

CLUB FUTBOL SALA BENIFAIO

Primerament vull donar les gràcies a tots els aficionats al futbol sala i simpatitzants d'aquest club, i també Excm. Ajuntament i cases col.laboradores (Probesa i Choví):

Este club es formà l'any 1988 per un grup d'amics amants de l'esport, els quals optaren per practicar aleshores una modalitat d'esport nou. Estos amics per nomenar alguns eren Xavier Martínez, Enrique Moreno, Rubio, Llaveró, Alòs, Asensi, Espigares, i molts altres que em perdonen per no nomenar-los. També cal nomenar al nostre delegat Tiburcio López i al secretari Salvador Ramon.

Este any hem estat al nostre nivell habitual al llarg d'aquests huit anys, és a dir, entre els cinc primers llocs de la categoria sènior provincial, passejant el nom de Benifaió per tota la província de València.

Este club, i en la meua persona, dona l'enhorabona a aquests bons jugadors: portes: Jorge i Jonás; al.lers: Choví, Héctor, Costa, Edu; centrals: Moya, Alberto, Benitez; puntes: Kaiser, Carlos, Chechu, Miguel. Estos són els components d'este club.

A este club es deu el primer torneig de les 24 hores, per fomentar este esport a Benifaió, este torneig cada vegada va a més, gràcies a la bona

CLUB FÚTBOL SALA BENIFAIO

Primeramente dar las gracias a todos los aficionados al fútbol sala y simpatizantes de este club, así como al Excm. Ayuntamiento y casas colaboradoras (Probesa y Choví):

Este club se formó en el año 1988, por un grupo de amigos amantes del deporte que optaron por practicar en aquel entonces, una modalidad de deporte nueva, estos amigos por nombrar algunos eran: Xavier Martínez, Enrique Moreno, Rubio, Llaveró, Alòs, Asensi, Espigares, y otros tantos que me perdonen por no nombrarlos, así como nombrar a nuestro delegado Tiburcio Lopez y al secretario Salvador Ramón.

Este año hemos estado a nuestro nivel habitual a lo largo de estos ocho años, es decir, entre los cinco primeros puestos de la categoría sènior provincial, paseando el nombre de Benifaió por toda la provincia de Valencia.

Este club y en mi persona da la enhorabuena a estos buenos jugadores:

porteros: Jorge y Jonás; aleros: Choví, Hector, Costa, Edu; centrales: Moya, Alberto, Benitez; puntas: Kaiser, Carlos, Chechu, Miguel. Estos son los componentes de este club.

A este club se debe el primer torneo de las 24 horas,

organització que ha estat a càrrec de César i David, enhorabona.

També duem a cap per a tots els veïns de Benifaió una lliga local on s'ha incrementat cada vegada més el número d'adeptes a este esport i en la qual els seus organitzadors, David Villanueva i Ramón Molina, es preocupen per a que tot isca perfecte, labor, per cert, prou difícil per a contentar a tots.

Saludant a tots els veïns de Benifaió i que passe bones festes patronals, els esperem en la nova temporada a partir d'octubre de 1996 al nostre pavelló municipal.

President: Ramón Soler.

para fomentar este deporte en Benifaió, este torneo cada vez va a más, gracias a la buena organización llevada a cabo por César y David, enhorabuena.

También llevamos a cabo para todo vecino de Benifaió una liga local donde se ha incrementado cada vez más el número de participantes a este deporte y en la cual sus organizadores David Villanueva y Ramón Molina, se preocupan de que todo salga perfecto, labor por cierto bastante difícil para contentar a todos.

Saludando a todos los vecinos de Benifaió, y deseando que pasen buenas fiestas patronales, les esperamos en la nueva temporada a partir de octubre en nuestro pabellón municipal.

Presidente: Ramón Soler

A. E. KANGUROS

No fa tant de temps, quan existíem a practicar el nostre esport favorit, per camins, per muntanyes, per sendes i carreteres, la gent ens deia que si estavem bé del cap; que si anavem a tindre un infart; que si era mal correr per la salut. En tan poc de temps la mentalitat de les persones ha canviat radicalment. La gent se n'ha donat compte definitivament que practicar esport és salut, sempre que et facés una revisió mèdica i tingues permís del metge per poder-lo practicar sense cap risc.

Respecte a la nostra A.E. Kanguros el nostre president en Juan Bautista Rosa Boschà té moltes ganes de treballar i de fer-ho bé. Així per al proper divendres 9 d'agost, farem la tradicional volta a peu, la XIIa edició. Esperem donar una gran festa a Benifaió.

També els nostres atletes Paco Martí, Paco Boluda, Javi Garcés, Enriquito Baixoli, Antonio Cañas, José Julián Rovira i Juan Marín Molina feren una gran maratón a Benidorm.

També anem a preparar un duatló perquè el nostre club és d'allò més bo que hi ha a Espanya en esta modalitat. Tenim entre la nostra gent a Vicente Ballester "Pobla", subcampió d'Espanya, veterà. Carlos Greus, campió regional sènior, Vicente Sanz, cinquè regional en triatló. Andrés Baixoli, Chimo Rovira, Vicente Girona, Enrique Gadea, Vicente Fajardo y José Alemany. Fins l'any que ve.

Francisco Boluda

A. D. KANGUROS

No hace tanto tiempo, cuando salíamos a practicar nuestro deporte favorito, por caminos, por montañas, por sendas y carreteras, la gente del campo nos decía que si estábamos bien de la cabeza; que si nos daría un infarto; que si era malo

correr para la salud. En tan poco tiempo, la mentalidad de las personas ha cambiado radicalmente. La gente se ha dado cuenta definitivamente que practicar deporte es salud, siempre que te hagas un buen chequeo y tengas permiso médico para poderlo practicar sin ningún riesgo.

En lo referente a nuestra A.D. Kanguros, nuestro presidente don Juan Bautista Rosa Boschà tiene muchas ganas de trabajar y hacerlo bien. Así para el próximo viernes 9 de agosto, haremos la tradicional vuelta a pie, la XII edición. Esperamos dar una gran fiesta en Benifaió.

También nuestros atletas Paco Martí, Paco Boluda, Javi Garcés, Enriquito Baixoli, Antonio Cañas, José Julián Rovira y Juan Marín Molina hicieron una gran maratón en Benidorm.

Vamos a preparar un duatlón porque nuestro club es de lo mejorcito de España en esta modalidad, teniendo entre nuestra gente a Vicente Ballester "Pobla", subcampeón de España, veterano. Carlos Greus, campeón regional sènior. Vicente Sanz, quinto regional en triatlón. Andrés Baixoli, Chimo Rovira, Vicente Girona, Enrique Gadea, Vicente Fajardo y José Alemany. Hasta el año que viene.

Francisco Boluda

SOCIETAT COLOMBI- CULTORA "ALAS"

Al llarg de l'any es realitzen quatre competicions: el Concurs del Torró, la Lliga que consta de setze proves, el Local i per últim, el Final de Temporada.

El Concurs del Torró quedà de la següent manera:

- 1er. L'ali-blanc de:
Francisco Gimeno Sáez.
- 2on. El toscat de:
Rafael Esteban Jurado.
- 3er. El bai de:
Vicente Orobal Lloret.
- 4rt. El mascarar plomes de:
José Manuel Castelló.
- 5é. El gabí de:
José Campos García.

Els guanyadors foren:

- 1er. El galí de José Manuel Castelló.
- 2on. El blau de Salvador Calatayud.
- 3er. El roig de Salvador Calatayud.

A continuació ve el concurs local en el qual empataren deu coloms com a campions del dia:

- 1er. El toscat de Mario Vidal.
- 2on. El fumet de José Enrique Sanz.
- 3er. El roig de José Manuel Castelló.
- 4rt. El bai de Francisco Gimeno.
- 5é. El fumet de Francisco Gimeno.
- 6é. El galí de Vicente Orobal.
- 7é. El toscat de Vicente Piles.
- 8é. El ali-blanc de Francisco Gimeno.
- 9é. El moratxo de Antonio Soriano.
- 10é. El moratxo de Vicente Orobal.

I per finalitzar, es realitzà la prova Final de Temporada:

- 1er. El moratxo curro de Antonio Soriano.
- 2on. El ali-blanc de Francisco Gimeno.
- 3er. El roig de José Campos.

També cal destacar tres coloms per les seues bones actuacions en diferents concursos:

En primer lloc, el fumet de José Enrique Sanz, que va aconseguir classificar-se per al Concurs Provincial de Benissano.

En segon lloc, el ali-blanc de Francisco Gimeno que va aconseguir el primer lloc en el Especial d'Alfarp.

I en tercer lloc, el blau de Vicente Rogelio Pastor que quedà segon en l'especial d'Anois.

Vicente Ballester.

SOCIEDAD COLOMBI- CULTORA "ALAS"

A lo largo del año se realizan cuatro competiciones: el Concurso del Torró, la Liga, que consta de dieciséis pruebas, el Local y, por último, el Final de Temporada.

El Concurso del Torró quedó de la siguiente manera:

- 1º. El ali-blanco de:
Francisco Gimeno Sáez.
- 2º. El toscado de:
Rafael Esteban Jurado.
- 3º. El bayo de:
Vicente Orobal Lloret.
- 4º. El mascarado plumas de:
José Manuel Castelló.
- 5º. El galino de:
José Campos García.

Los ganadores de la Liga fueron:

- 1º. El galino de José Manuel Castelló.
- 2º. El azul de Salvador Calatayud.
- 3º. El rojo de Salvador Calatayud.

A continuación viene el Concurso Local, en el cual empataron 10 palomos como campeones del día:

- 1º. El toscado de Mario Vidal.
- 2º. El ahumado de José Enrique Sanz.
- 3º. El rojo de José Manuel Castelló.
- 4º. El bayo de Francisco Gimeno.
- 5º. El ahumado de Francisco Gimeno.
- 6º. El galino de Vicente Orobal.
- 7º. El toscado de Vicente Piles.
- 8º. El ali-blanco de Francisco Gimeno.
- 9º. El moracho de Antonio Soriano.
- 10º. El moracho de Vicente Orobal.

Y para terminar se realiza la prueba de final de temporada en la que quedaron ganadores:

- 1º. El moracho curro de Antonio Soriano.
- 2º. El Ali-blanco de Francisco Gimeno.
- 3º. El Rojo de José Campos.

También cabe destacar tres palomos por sus buenas actuaciones en diferentes concursos:

En primer lugar, el ahumado de José Enrique Sanz que consiguió clasificarse para el concurso provincial de Benissano.

En segundo lugar, el ali-blanco de Francisco Gimeno que consiguió el primer puesto en el especial de Alfarp.

Y en tercer lugar, el azul de Vicente Rogelio Pastor que quedó segundo en el especial de Anois.

Vicente Ballester.

ESCOLA MUNICIPAL DE DANSES

«Com? No ens has vist mai ballar? Ni tampoc has tingut mai interès per ballar "dansaes", ni altres balls tradicionals del teu país?»

L'Escola Municipal de Danses de Benifaió naix després de dissoldre's el grup de ball La Falaguera, també el mateix poble. I així i tot, hui per hui, du ja quinze anys ensenyant i mostrant tots estos del folklore valencià, tenint cura de l'originalitat i autenticitat tant en pentinats, vestits, passes, i músiques.

La seua directora Maria Pilar Dauder i la resta de membres del grup, vos volen fer participants també, bé siga activament amb sinagües o saragüells, o bé amb la deleitació pasiva de les diverses activitats que al llarg del any du a terme. Com són: Al gener, la "dansa" al Puig de Santa Maria, a l'abril la de Sant Vicent a València, al maig la de la Mare de Déu, sense oblidar-nos de la actuació del 9 d'octubre a Benifaió i la nostra recent recuperació de la "dansa" de la Moma, ballada a la processó del Corpus.

Tant "ballaorets" i "balloretets" som que aprofitem este últim trocet de paper per a desitjar-vos unes bones Festes Patronals i ens acomiadem amb una tancadeta d'ull i un punteig i volta final.

ESCUELA MUNICIPAL DE DANZAS

«¿Cómo? ¿No nos has visto nunca bailar? ¿Ni tampoco has tenido interés por bailar "dansaes", ni otros bailes tradicionales de tu país?»

La Escuela Municipal de Danzas de Benifaió, nace después de disolverse el

grupo de baile la Falaguera, también del mismo pueblo. Asimismo, hoy por hoy lleva ya quince años enseñando y mostrando todos estos elementos del folklore valenciano, con el fin de cuidar la originalidad y autenticidad tanto en peinados, vestidos, pasos y música.

Su directora, Maria Pilar Dauder y el resto de miembros del grupo os quieren hacer partícipes, bien sea activamente con enaguas o "saragüells", o bien con la deleitación pasiva de las diversas actividades que durante el año lleva a cabo. En enero, la "dansa" en el Puig de Santa Maria, en abril la de San Vicente en Valencia, en mayo la de la Mare de Déu, sin olvidarnos de la actuación del 9 de octubre en Benifaió y la reciente recuperación de la "dansa" de la Moma, bailada en la procesión del Corpus. Tan bailadores somos que aprovechamos este último trocito de papel para deseáros unas buenas fiestas patronales, y nos despedimos con un guiño de ojo y un punteo y vuelta final.

CLUB GIMNÀSTICA RÍTMICA

Activitats que realitza este club:

- Aeròbic, step, tonificació
 - Gimnàstica de manteniment
 - Psicomotricitat (de 3 a 6 anys)
 - Gimnàstica Rítmica Esportiva (de 6 a 14 anys)
 - Gimnàstica de climateri i tercera edat
- Programa d'activitats realitzades al llarg del curs 1995-1996:

Tercera edat:

Al setembre del 95, duguerem a terme una coreografia de STEP en la Setmana de la Tercera Edat de Ribarroja.

A l'octubre del 95, en el transcórrer de la Setmana de la Tercera Edat de Benifaió, rebrem de la UPD de València una placa commemorativa per la participació en les Olimpíades per a les Persones Majors.

Aeròbic:

Al novembre del 95 organitzarem una Master-Class a la que acudiren 290 participants i va ser dirigida pel trió Paqui Roldán, Mariola Pérez i

CLUB GIMNASIA RÍTMICA

Actividades que realiza este club:

- Aeróbic, step, tonificación
- Gimnasia de mantenimiento
- Psicomotricidad (de 3 a 6 años)

-Gimnasia rítmica deportiva (de 6 a 14 años)

-Gimnasia de Climaterio y tercera edad

Programa de actividades realizadas durante el curso 1995-1996:

Tercera edad:

En septiembre del 95 realizamos una coreografía de STEP en la Semana de la Tercera Edad de Ribarroja.

En octubre del 95, durante la Semana de la Tercera Edad de Benifaió recibimos de la UDP de Valencia una placa conmemorativa por haber participado en las Olimpíadas para Personas Mayores.

Aeróbic:

En noviembre de 1995 organizamos una Master-Class a la que acudieron 290 participantes y fue dirigida por el trió Paqui Roldán, Mariola Pérez y Luis Miguel Lázaro.

Luis Miguel Lázaro.

A l'abril de 1996 acudirem a dos Master-Class, una a benefici dels paralítics cerebrals dirigida per Carme Valderas (tricampiona mundial d'aeròbic) i a la segona dirigida entre d'altres per Nacho i Susana Bosquet a benefici de la Creu Roja. Les dos es celebraren al velòdrom Lluís Puig.

Al juny de 1996 realitzarem una coreografia d'aeròbic en Benicàssim, on va tindre lloc un encontre entre diversos clubs i Gimnasos de la Comunitat. Esta coreografia va ser preparada i dirigida per Juan Tortosa.

Gimnàstica Rítmica Esportiva:

Organitzarem tres encontres entre les escoles municipals de Gimnàstica Rítmica d'Alzira, Picassent i Benifaió, un dels quals es va celebrar al Pavelló de Benifaió.

Participarem a les exhibicions de final de curs de l'Alcúdia i Favara.

Destacable la participació de Sara Ródenas espí i Sandra Tomàs Estarlich (10 anys) als Campionats Escolars. Quedaren primeres a la modalitat de conjunts aleví a nivell autonòmic. A més, el Trofeu Promeses organitzat per la Federació Autonòmica de Gimnàstica en individuals, Sara quedà en sext lloc i Sandra en segon lloc a nivell autonòmic.

Xelo Navarro Mascarell participà en la categoria juvenil als campionats d'Espanya en la modalitat de Conjunts en Múrcia el desembre del 95, i el seu conjunt va quedar en el segon lloc. També participà al Campionat d'Espanya celebrat a Tenerife en la categoria senior, i es classificà quinta en pilota, quarta en maces i segona en cinta.

Psicomotricitat:

En l'especialitat de psicomotricitat que realitzen els xiquets entre tres i sis anys, cal destacar el gran progrés que s'observa en estos xiquets en conceptes com equilibri, coordinació corporal, lateralitat i en definitiva seguretat i coneixement corporal aplicant el mètode de "aprendre jugant".

També hem col·laborat donant unes classes de Psicomotricitat i realitzant circuits amb aparells de joc alternatius per als xiquets de l'Escola d'Estiu el juliol de 1996.

No podríem acabar sense mencionar el XIV Festival del Club Gimnàstica Rítmica Benifaió que es va celebrar el passat 15 de juny, en el qual es va realitzar una demostració de totes les activitats que este club ha dut a terme al llarg del curs 1995-1996. Cal destacar la participació de Pilar Bosch i Chelo Navarro com a entrenadores de Gimnàstica Rítmica.

Directora tècnica: Cristina Bosch Rovira.

En abril de 1996 acudimos a dos Master-Class, una a beneficio de los paralíticos cerebrales dirigida por Carmen Valderas (tricampeona mundial de aeróbic), y a la segunda dirigida entre otros por Nacho y Susana Bosquet a beneficio de la Cruz Roja. Ambas se celebraron en el velódromo Luis Puig.

En junio de 1996 realizamos una coreografía de aeróbic en Benicàssim donde tuvo lugar un encuentro entre varios clubs y gimnasios de toda la comunidad. Esta coreografía fue preparada y dirigida por Juan Tortosa.

Gimnasia Rítmica Deportiva:

Organizamos tres encuentros entre las escuelas municipales de gimnasia rítmica de Alzira, Picassent y Benifaió, uno de los cuales se celebró en el Pabellón de Benifaió.

Participamos en las exhibiciones de final de curso de l'Alcúdia y Favara.

Hay que destacar también la participación de Sara Ródenas Espí y Sandra Tomás Estarlich (10 años) en los campeonatos escolares, y quedaron clasificadas en el primer lugar en la modalidad de conjuntos alevín a nivel autonómico. Además, en el trofeo promesas organizado por la Federación Autonómica de Gimnasia en individuales, Sara quedó en sexto lugar y Sandra en el segundo a nivel autonómico.

Chelo Navarro Mascarell participó en la categoría juvenil en los campeonatos de España en la modalidad de conjuntos en Murcia en diciembre del 95, y su conjunto quedó en segundo lugar. Como gimnasta individual, participó en el campeonato de España celebrado en Tenerife en la categoría senior, y se clasificó quinta en pelota, cuarta en mazas y segunda en cinta.

Psicomotricidad:

En la especialidad de Psicomotricidad que realizan los niños entre tres y seis años cabe destacar el gran avance que se observa en estos niños en conceptos como equilibrio, coordinación corporal, lateralidad y en definitiva seguridad y conocimiento corporal aplicando el método de "aprender jugando".

También colaboramos dando unas clases de Psicomotricidad y realizando circuitos con aparatos de juegos alternativos para los niños de la escuela de verano en julio del 96.

No podíamos terminar sin mencionar el XIV Festival del Club Gimnasia Rítmica de Benifaió que se celebró el pasado 15 de junio, en el que se realizó una demostración de todas las actividades que este Club ha llevado a cabo durante el curso 1995-1996. Cabe destacar la participación de Pilar Bosch y Chelo Navarro como entrenadoras de gimnasia rítmica.

Directora tècnica: Cristina Bosch Rovira.

El club de gimnàstica "El Maillot" està realitzant un gran paper en les activitats d'aeròbic, manteniment i aeròbic infantil en el Pavelló Municipal, on les xiquetes fan activitats d'aeròbic i expressió corporal. Al llarg del present curs es pot destacar la participació d'aquest en la concentració realitzada els passats nadals a Benifaió, seguida del cinquè Festival d'Activitats Esportives Infantils a l'Alcúdia de Carlet i Carlet. També es pot destacar la col·laboració de dos prometedores figures de l'aeròbic: Inma Gas i Anabel Soler, les quals, junt amb altres companyes, acudiren a la 4x4 al novembre del 95, que va consistir en un curs intensiu d'aeròbic en un cap de setmana a Alboraia. A més, les alumnes han participat en els següents actes:

- Concentració en Sueca
 - Concentració en Benifaió
 - Master Class en Alginet
 - Marató en València en el Velòdrom Lluís Puig
 - Concentració en l'Alcúdia de Carlet
 - Concentració i Master Class en Benicàssim.
- Aquest club els desitja unes bones Festes Patronals i els anima a integrar-se en el món de l'esport.

Lucía Segura

El Club de Gimnasia "El Maillot" está realizando una gran labor en las actividades de aeróbic, mantenimiento y aeróbic infantil en el Pabellón Municipal. En él, las niñas realizan las actividades de aeróbic y expresión corporal. Durante este curso se puede destacar la participación de este grupo de alumnas en la concentración realizada en las pasadas navidades en Benifaió, seguida del quinto Festival de Actividades Deportivas Infantiles en Alcúdia de Carlet y Carlet. Resulta mencionable la colaboración de dos prometedoras figuras del aeróbic: Inma Gas y Anabel Soler, las cuales acudieron a la 4x4 en noviembre del 95 que consistió en un curso intensivo de aeróbic durante un fin de semana en Alboraia, y junto con otras compañeras participaron en él. Además, el conjunto de las alumnas ha participado en los siguientes actos:

- Concentración en Sueca
 - Concentración en Benifaió
 - Master Class en Alginet
 - Maratón en Valencia en el Velódromo Luis Puig
 - Concentración en Alcúdia de Carlet
 - Concentración y Master Class en Benicassim
- Este Club les desea unas felices fiestas patronales y les anima a integrarse en el mundo del deporte.

Lucía Segura

CENTRE D'ESTUDIS MUSICALS

Una vegada acabat el curs del Centre d'Estudis Musical, el balanç final ha estat fantàstic, amb un 92% dels alumnes aprovats. Esta xifra demostra el gran entusiasme i nivell que estan aconseguint els alumnes a base d'estudi. Els estudiants han demostrat al llarg del curs un gran interès i una magnífica preparació que sols es pot relacionar amb la paraula "afició". Cal resaltar les audicions trimestrals, concerts de l'orquestra de cambra "Adelina Domingo" i concerts de la Banda Juvenil, on els futurs músics preparen amb gran il·lusió obres, duos, quartets, pasdobles, sonates, concerts, etc. per a interpretar-los davant dels seus pares, iaïos i tot el públic assistent, donant-los seguretat, confiança i experiència per al dia de demà quan hagen de demostrar els seus valors musicals davant d'uns oients que seran des d'un públic més o menys entès, fins a un tribunal d'oposició. Enhorabona a tots estos futurs mestres de la música, i com no als professors d'este centre que els ajuden a aconseguir les seues metes.

El Centre d'Estudis, per fi, ha aconseguit amb el suport i col·laboració de l'Ajuntament, poder impartir el grau mitjà de música. No sabem si per a este curs o per al que ve, degut a que s'estan realit-

CENTRO DE ESTUDIOS MUSICALES

Una vez terminado el curso del Centro de Estudios Musicales, el balance final ha sido fantástico, con un 92% de los alumnos aprobados. Dicha cifra, demuestra el gran entusiasmo y nivel que están consiguiendo los alumnos a

base de estudio. Los estudiantes han demostrado a lo largo del curso, un gran interés y una magnífica preparación que sólo se puede relacionar con la palabra "afición". Cabe resaltar las audiciones trimestrales, conciertos de la orquesta de cámara "Adelina Domingo" y conciertos de la Banda Juvenil, donde los futuros músicos preparan con gran ilusión, obras, duos, cuartetos, pasodobles, sonatas, conciertos, etc. para interpretarlos delante de sus padres, abuelos y todo el público asistente, dándoles seguridad, confianza y experiencia para el día de mañana cuando tengan que demostrar sus valores musicales, delante de unos oyentes que serán, desde un público más o menos entendido, hasta un tribunal de oposición. Enhorabuena a todos esos futuros maestros de la música y como no a los profesores de este Centro que les ayudan a conseguir sus metas.

El Centro de Estudios, por fin, ha conse-

zant les obres d'ampliació d'infraestructura al carrer Adelina Domingo, on es donarà entrada principal al nou centre, i l'autorització per part de la Conselleria depèn de la conclusió de les obres, així doncs, esperem que estiguen quan més prompte millor i així els alumnes de grau mitjà de Benifaïó no tindran necessitat de traslladar-se a altres poblacions per realitzar els seus estudis.

Víctor.

guido con el respaldo y colaboración del Ayuntamiento, poder impartir el Grado Medio de música, no sabemos si para este curso o para el que viene, debido a que se están realizando las obras de ampliación de infraestructura en la calle Adelina Domingo donde se dará entrada principal al nuevo Centro, y la autorización por parte de la Conselleria depende de la terminación de las mismas, así pues, esperemos estén lo más pronto posible así los alumnos de grado medio de Benifaïó no tengan necesidad de trasladarse a otras poblaciones para realizar sus estudios.

Víctor.

FUTBOL BASE BENIFAÏO

Benjamí "B": Ha quedat el primer de tots els "B" i ha col·laborat amb jugador al "Cotif promesas". Entrenadors: J. Campos i J.M. Sánchez.

Benjamí "A": Ha quedat segon a la classificació final. Fent un gran campionat que fins al final no es va decidir pel Polinyà. També participà al "Cotif promesas" quedant en setè lloc. Fent també un gran campionat. Entrenadors: E. Moreno i J.M. Sánchez.

Aleví "B" i Aleví "A": Els dos equips acabaren a la meitat del tauler, el que ens fa pensar que estos jugadors tenen un gran futur a molt curt termini. Entrenadors: F. Sánchez, J.E. Vicente, J.C. Llaveró i M. Espigares.

Infantil: No fou campió per un punt, quedà segon i practicà un bon futbol. El proper any tindrà molt bon equip. Entrenadors: M. Boluda i L. Pedrón.

Cadet: Ha fet un bon campionat tot i que al final caigué un poc. Però, hi ha un bon grup de jugadors que poden aportar molt al juvenil. Entrenadors: R. Clarí i M. Fernández.

FÚTBOL BASE BENIFAÏO

Benjamín "B": Ha quedado el primero de todos los "B" y ha colaborado con jugadores al "Cotif promesas". Entrenadores: J. Campos y J.M. Sánchez.

Benjamín "A": Ha quedado

segundo en la clasificación final. Haciendo un gran campeonato que hasta el final no se decidió por el Polinyà. También participó en el "Cotif promesas" quedando en séptimo lugar. Haciendo también un gran campeonato. Entrenadores: E. Moreno y J.M. Sánchez.

Alevín "B" y Alevín "A": Los dos equipos terminaron en la mitad de la tabla, lo que nos hace pensar que estos jugadores tienen un gran futuro a muy corto plazo. Entrenadores: F. Sánchez, J.E. Vicente, J.C. Llaveró y M. Espigares.

Infantil: No fue campeón por un punto, quedó segundo y practicó un buen fútbol. El próximo año tendrá muy buen equipo. Entrenadores: M. Boluda y L. Pedrón.

Cadete: Ha hecho un buen campeonato, aunque al final se desfondó un poco. Pero hay un buen grupo de jugadores que pueden aportar mucho al juvenil. Entrenadores: R. Clarí y M. Fernández.

RÀDIO-CLUB BENIFAÏO

El Ràdioclub Benifaïó naix el 21 d'abril de 1991, quan un grup d'aficionats conscients de la importància que adquiria la nostra afició al nostre poble decideixen crear-lo com a vincle d'unió entre tots nosaltres.

Entre les metes del Ràdioclub estan el foment de la ràdio en totes les seues formes i bandes, des de 27 Mhz. fins a les bandes oficials (HF, VHF, UHF).

Naturalment per a que tots gaudim de la nostra afició desenrotlem tota una sèrie d'activitats.

RADIO-CLUB BENIFAÏO

El Radioclub Benifaïó nace el 21 de abril de 1991, cuando un grupo de aficionados conscientes de la importancia que tomaba nuestra afición en nuestro pueblo deciden crearlo como vínculo de unión entre todos nosotros.

Entre las metas del Radioclub están el fomento de la radio en todas sus formas y bandas desde 27 Mhz. hasta las bandas oficiales (HF, VHF, UHF).

Naturalmente para que todos disfrutemos de nuestra afición desarrollamos toda una serie de actividades.

El Grup Scout Agermanats va a cumplir su 5º Aniversario, como entidad juvenil en Benifaio y queremos aprovechar esta oportunidad para contaros como somos.

Con el escultismo se pretende ayudar a los jóvenes a desarrollarse física, intelectual, social y espiritualmente.

El programa que se lleva a cabo comenzó en 1907, cuando Robert Baden-Powell, creó en Inglaterra las primeras unidades scouts, actualmente está adaptado al presente y a las diversas sociedades y culturas que hay en todo el mundo.

Es un método de auto-educación progresiva, con programas diferentes según las distintas edades, basados en la Ley y Promesa Scout, la vida en pequeños grupos, haciendo actividades en contacto con la naturaleza y sirviendo a

la sociedad. Nuestro lema es "Siempre Listos para Servir".

En estos 5 años han sido más de 200 jóvenes los que han pertenecido al grupo, unos continúan y otros han seguido sirviendo a la sociedad desde otras O.N.G. como Cáritas, Cruz Roja, Asociaciones Culturales, Voluntariado Ecológico, etc.

Además de actividades sociales, no descuidamos nuestras actividades con la naturaleza. Este verano celebramos nuestro 5º campamento en Villoslada de Cameros (La Rioja).

Si tienes espíritu de servicio, amas la naturaleza y te gusta relacionarte con los demás, no lo dudes, el "Grupo Scout Agermanats", te espera.

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS LA SISENA

Al 1996 hem desenvolupat les següents activitats:

1.- Hem canalitzat, mitjançant la recollida de signatures, les nombroses protestes dels socis i de la població en general sobre l'assumpte Egevasa. Hem presentat les reclamacions a la mateixa Egevasa i a l'Ajuntament. El resultat ha estat satisfactori per a tots ja que Egevasa s'ha compromès a portar a cap quasi totes les nostres exigències:

-enviarà una carta explicant el treball que s'ha fet amb la instal·lació del comptador.

-ha estudiat establir una quota de consum per blocs: una fórmula que beneficiarà l'abonat que estalvie aigua.

-s'estudiaran els casos de la gent que ja tenia un comptador i se'ls indemnitzarà pel canvi del comptador.

La Sisena vol ara declarar la fi del contenciós i dir-li a

la gent que, des del nostre punt de vista, s'han donat les condicions per a normalitzar la situació i que es deuen de pagar els rebuts retardats; això sí, sense cap de recàrrec si es fa dins d'una data prudencial.

2.-El 24 de maig ens vam reunir amb els representants de tots els gups polítics municipals (excepte U.V., que no hi va acudir) per reivindicar una reorganització del tràfec al nostre barri, així com la creació de zones d'aparcament.

3.-Hem editat de nou la revista PAS A PAS.

4.-Hem negociat amb Microsof per a oferir als socis i als seus fills un curs de informàtica.

5.-Hem demanat ajuda a la conselleria corresponent per a realitzar un curs de valencià elemental.

6.-Volem celebrar dos o tres conferències (de tipus cultural i informatiu) a l'any, si potser a la Llar del Jubilat.

Torsimany. Revista de cultura i opinió

Encara que molta gent no ho sap, des de fa dos anys s'edita a Benifaio una revista amb continguts culturals i reflexions de tota classe: **Torsimany**.

El nom de la publicació, estrany i suggestiu al mateix temps, procedeix de l'àrab *turgiman* que significa intèrpret o traductor. Per posar un exemple acostat a la nostra experiència

històrica, direm que Jaume I i les seues hosts feren servir torsimanys o intermediaris per a comunicar-se amb els pobles àrabs que el monarca anava sotmetent durant el procés de la Reconquesta...

Torsimany, com hem comentat adés, va eixir al carrer per primera vegada al juny de 1994 a partir de la iniciativa d'un grup de persones que trobava en falta algun mitjà de comunicació escrit, en valencià, que poguera donar compte de tota una sèrie de qüestions locals o generals que resultaren atractives o interessants per a la resta de la població.

Així, el **Torsimany** ha anat publicant-se d'aleshores ençà cada dos mesos (ara mateix ja ha tret 11 números), oferint articles d'història, música, ecologia, sociologia, lingüística, humor, literatura (resenyes, contes, poesies), antropologia, economia... i també entrevistes i observacions polítiques, per citar-ne algunes de les seccions. Benifaio

queda representat en la revista gràcies a l'apartat "Nosaltres... els Benifaionencs" on es presenta un repàs, erudit i amé alhora, de tots els aspectes del nostre poble.

D'altra banda, tot i que el consell de redacció hi assumeix en gran part l'elaboració i redacció, **Torsimany** sempre està obert a possibles col·laboracions i col·laboradors tal com ho poden testimoniar els nombrosos lectors d'ací i de tot arreu en constatar articles d'escriptors, poetes i uns altres professionals de certa anomenada.

Amb tot, les activitats de **Torsimany** no acaben en la publicació, sinó que, a més a més, s'organitzen excursions culturals (fins ara ja hem anat a Xàtiva, Gandia, Tarbena...) i es preparen algunes xerrades o converses. Aquestes facetes que tingueren tan bona acollida en el seu moment seran més potenciades des del setembre vinent.

Finalment, hem d'acabar dient que, com que es tracta d'un projecte privat (que actualment té un tiratge de 300 exemplars), ha de sufragar-se econòmicament mitjançant la venda al públic (només costa 100 pts. i s'obté en algunes llibreries i quioscs de la població) o per subscripció anual (1000 pts.). Si estigueru interessats a informar-vos o a aconseguir la revista tan sols heu de passar-vos pel carrer Portelles, 11.

Ja ho sabeu, per tant, bones festes a tots i a totes i animeu-vos a adquirir el vostre **Torsimany**.

Si es "Valencianista", no se quede fuera de juego

Para usted, que vive cada minuto de fútbol con auténtica pasión y que vibra con el Valencia Club de Fútbol, ahora puede disfrutar con la tarjeta de sus colores: la **VISA-VALENCIA**. Y es que con estas tarjetas, pensadas especialmente para los socios y simpatizantes del Valencia C.F., además de ayudar económicamente a su Club se beneficiará de ventajas

exclusivas. Como el sorteo de viajes acompañando al equipo en sus desplazamientos, entradas para presenciar los encuentros desde el palco presidencial y otras sorpresas. Venga a cualquier oficina de "la Caixa", al mismo Club o llame al teléfono 902 100 333 y solicite su Tarjeta VISA-VALENCIA.

De obsequio este exclusivo llavero a la entrega de la tarjeta.

